

სს „პაშა ბანკი საქართველო“

ფინანსური ანგარიშგება

*2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	1
სრული შემოსავლის ანგარიშგება	2
საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება	3
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	4

ფინანსური ანგარიშგების შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები

1. ძირითადი საქმიანობა	5
2. მომზადების საფუძველი.....	5
3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები.....	5
4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები.....	16
5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები.....	18
6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ.....	19
7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	20
8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	25
9. ძირითადი საშუალებები.....	27
10. აქტივის გამოყენების უფლება.....	28
11. არამატერიალური აქტივები	29
12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები.....	30
13. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ.....	31
14. ვალდებულებები კლიენტების მიმართ.....	31
15. სუბორდინირებული ვალი	32
16. გადასახადები.....	32
17. საკუთარი კაპიტალი.....	34
18. პირობითი ვალდებულებები	35
19. წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	37
20. თანამშრომლებზე გაწეული, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები.....	38
21. რისკის მართვა.....	39
22. სამართლიანი ღირებულების შეფასება.....	51
23. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი.....	54
24. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები.....	55
25. კაპიტალის ადეკვატურობა	56

**Building a better
working world**

EY LLC
Kote Abkhazi Street, 44
Tbilisi, 0105, Georgia
Tel: +995 (32) 215 8811
Fax: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

შპს იუაი
საქართველო, 0105 თბილისი
კოტე აფხაზის ქუჩა 44
ტელ: +995 (32) 215 8811
ფაქსი: +995 (32) 215 8822
www.ey.com/ge

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „პაშა ბანკი საქართველოს“ აქციონერებსა და დირექტორთა საბჭოს

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნა

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „პაშა ბანკი საქართველოს“ (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „*აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე*“. ჩვენ ვართ ბანკისგან დამოუკიდებლები ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (დამოუკიდებლობის საერთაშორისო სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების 24-ე შენიშვნაზე, რომელშიც აღწერილია დაკავშირებულ მხარეებთან ბანკის გარიგებების მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

**Building a better
working world**

სხვა ინფორმაცია ასახულია ბანკის 2020 წლის წლიურ ანგარიშში.

სხვა ინფორმაცია გულისხმობს ბანკის 2020 წლის წლიურ ანგარიშში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. ბანკის 2020 წლის წლიური ანგარიშში ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ მოიცავს სხვა ინფორმაციას და მასთან დაკავშირებით ჩვენ არც ახლა და არც მომავალში გამოვთქვამთ რწმუნებას რამე ფორმით ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის შესახებ ჩვენს ანგარიშში. ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა სხვა ინფორმაცია არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას. თუ ჩვენ მიერ ჩატარებული სამუშაოების საფუძველზე დავასკვნით, რომ სხვა ინფორმაცია არსებით უზუსტობას შეიცავს, ჩვენ ვალდებულნი ვართ, გავაცხადოთ ეს ფაქტი. აღნიშნულთან დაკავშირებით გასაცხადებელი არაფერი გვაქვს.

ხელმძღვანელობის და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა ბანკს უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს ბანკის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებელნი არიან ბანკის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის მეთვალყურეობაზე.

**Building a better
working world**

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებულ აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მამინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებს კლიენტების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავეგემოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ ბანკის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ გამოვაქვს დასკვნა იმის შესახებ, თუ რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების საფუძველზე აღრიცხვის გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებაზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი გაურკვევლობა, რაც შეიძლება სერიოზული ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა ბანკი ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენას. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვაღიარებთ ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს ბანკის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.

**Building a better
working world**

- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

მარჯელო გელაშვილი
შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2021 წლის 4 მარტი

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2020	2019
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	5	39,118	88,951
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	46,518	58,670
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	7	320,118	297,785
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	46,223	26,480
ძირითადი საშუალებები	9	6,738	8,876
აქტივის გამოყენების უფლება	10	8,921	5,240
არამატერიალური აქტივები	11	4,241	4,607
მოგების გადასახადის აქტივები		-	183
სხვა აქტივები	12	1,527	1,496
სულ აქტივები		473,404	492,288
ვალდებულებები			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	13	131,091	110,130
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	14	210,222	241,708
ანარიცხები	18	395	416
მოგების გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები	16	226	64
საიჯარო ვალდებულებები	10	10,528	5,575
სხვა ვალდებულებები	12	6,116	4,469
სუბორდინირებული ვალი	15	31,742	27,589
სულ ვალდებულებები		390,320	389,951
საკუთარი კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	17	103,000	103,000
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	17	1,155	1,155
დაგროვილი დანაკლისი		(21,071)	(1,818)
სულ საკუთარი კაპიტალი		83,084	102,337
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		473,404	492,288

ხელმოწერილია ბანკის დირექტორთა საბჭოს მიერ 2021 წლის 4 მარტს:

არდა იუსუფ არკუნ დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე

სელიმ ბერენტი ფინანსური დირექტორი,
დირექტორთა საბჭოს წევრი

5-57 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	2020	2019
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით			
გაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი			
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		28,444	23,089
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები		4,575	2,675
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		992	2,839
		34,011	28,603
საპროცენტო ხარჯი			
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		(7,714)	(4,696)
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		(5,764)	(5,596)
სუბორდინირებული ვალი		(1,581)	(48)
საიჯარო ვალდებულებები		(600)	(303)
		(15,659)	(10,643)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		18,352	17,960
საკრედიტო ზარალის ხარჯი პროცენტთან აქტივებზე	5, 6, 7, 8, 18	(12,305)	(3,665)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი გაუფასურების ზარალის შემდეგ		6,047	14,295
წმინდა (ზარალი)/მოგება უცხოურ ვალუტიდან			
- გარიგებები		(9,196)	4,240
- საკურსო სხვაობები		14,225	(134)
წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან	19	835	601
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		500	299
არასაპროცენტო შემოსავალი		6,364	5,006
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	20	(16,597)	(15,339)
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	20	(7,976)	(8,367)
ცვეთა და ამორტიზაცია	9, 10, 11	(6,504)	(3,424)
წმინდა ზარალი ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების მოდიფიკაციიდან	7	(261)	
ანარიცხები		(3)	(10)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(161)	(643)
არასაპროცენტო ხარჯი		(31,502)	(27,783)
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		(19,091)	(8,482)
მოგების გადასახადი	16	(162)	(578)
წლის წმინდა ზარალი		(19,253)	(9,060)
სხვა სრული შემოსავალი			
სხვა სრული შემოსავალი, რომლის შემდეგ პერიოდებზე მოგებად ან ზარალად რეკლასიფიცირებაც ხდება		-	-
წლის მთლიანი სრული ზარალი		(19,253)	(9,060)

5-57 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	შენიშვნა	საწესდებო კაპიტალი	დამატებით შეტანილი კაპიტალი	(დაგროვილი დანაკლისი) / გაუნაწილებელი მოგება	სულ საკუთარი კაპიტალი
1 იანვარი, 2019 წ.		103,000	–	7,242	110,242
მშობელი კომპანიისგან და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან საბაზროზე დაბალი განაკვეთით მიღებული სესხი	15	–	1,155	–	1,155
წლის მთლიანი სრული ზარალი		–	–	(9,060)	(9,060)
31 დეკემბერი, 2019 წ.		103,000	1,155	(1,818)	102,337
წლის მთლიანი სრული ზარალი		–	–	(19,253)	(19,253)
31 დეკემბერი, 2020 წ.		103,000	1,155	(21,071)	83,084

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

	<i>შენიშვნა</i>	2020	2019
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
მიღებული პროცენტი		30,676	28,689
გადახდილი პროცენტი		(12,113)	(9,782)
მიღებული საკომისიო		1,715	1,456
გადახდილი საკომისიო		(947)	(874)
რეალიზებული(ზარალი)/შემოსულობა უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან		(9,196)	4,240
გადახდილი ხელფასები და თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯები		(16,523)	(14,489)
გადახდილი ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები		(8,329)	(5,391)
სხვა მიღებული შემოსავალი		7	4
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) / საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები საოპერაციო აქტივებსა და ვალდებულებებში ცვლილებებამდე		(14,710)	3,853
<i>საოპერაციო აქტივების წმინდა (ზრდა)/კლება</i>			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		18,731	10,226
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები		5,111	(103,013)
სხვა აქტივები		(86)	-
<i>საოპერაციო ვალდებულებების წმინდა ზრდა/(კლება)</i>			
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		6,468	(12,130)
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ		(56,598)	130,755
სხვა ვალდებულებები		1,561	-
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) / საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		(39,523)	29,691
მოგების გადახდილი გადასახადი		-	(549)
(საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) / საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები მოგების გადასახადით დაბეგვრის შემდეგ		(39,523)	29,142
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების შეძენა	8	(30,484)	(9,173)
შემოსულობა საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვიდან	8	12,250	3,090
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(371)	(7,415)
შემოსავალი ძირითადი საშუალებების გაყიდვიდან		38	-
არამატერიალური აქტივების შეძენა		(960)	(2,764)
საინვესტიციო საქმიანობაში (გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		(19,527)	(16,262)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადები			
საიჯარო ვალდებულების ძირითადი თანხის დაფარვა		(3,232)	(1,212)
შემოსავალი სუბორდინირებული სესხიდან		-	29,055
(ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული) / ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(3,232)	27,843
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		12,468	1,733
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(19)	(8)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა (შემცირება)/ზრდა		(49,833)	42,448
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის დასაწყისში	5	88,951	46,503
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, პერიოდის ბოლოს	5	39,118	88,951

5-57 გვერდებზე დართული შერჩეული განმარტებითი შენიშვნები ამ ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

1. ძირითადი საქმიანობა

სს „პაშა ბანკი საქართველო“ (შემდგომში „ბანკი“) დაფუძნდა 2012 წლის 17 დეკემბერს, როგორც საქართველოს კანონმდებლობის ფარგლებში მოქმედი სააქციო საზოგადოება. ბანკი საქმიანობს საქართველოს ეროვნული ბანკის (შემდგომში „სებ“) მიერ 2013 წლის 17 იანვარს გაცემული საბანკო ლიცენზიით (საიდენტიფიკაციო კოდი: 404433671).

ბანკი იღებს ანაბრებს, გასცემს სესხებს, ახორციელებს ფულად გადარიცხვებს საქართველოში და საზღვარგარეთ, აწარმოებს ვალუტის გაცვლით ოპერაციებს და სთავაზობს სხვა საბანკო მომსახურებას თავის კომერციულ კლიენტებს. ბანკი აგრძელებს საცალო ბაზარზე გაფართოებას საფირმო სახელწოდებით „რეიბანკი“ (ReiBank), ბანკის აქციონერების მიერ დამტკიცებული სტრატეგიული ინიციატივების საფუძველზე.

2017 წლიდან ბანკი „დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის“ წევრია. სისტემა ფუნქციონირებს „დეპოზიტების დაზღვევის სისტემის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად და აზღვევს რეზიდენტი და არარეზიდენტი ფიზიკური პირების ყველა ტიპის დეპოზიტს 5,000 ლარამდე, გარკვეული გამონაკლისებით.

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკი საქართველოში რვა მომსახურების ოფისითაა წარმოდგენილი. ბანკის ოფისიური მისამართია: ილია ჭავჭავაძის გამზირი 37მ, 0179, თბილისი, საქართველო.

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკის 100%-იანი წილის მფლობელი იყო აზერბაიჯანული კომპანია ლს „პაშა ბანკი“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“). 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საბოლოო მფლობელები არიან ქ-ნი ლეილა ალიევა, ქ-ნი არზუ ალიევა და ბ-ნი არიფ პაშაევი, რომლებიც ბანკზე ერთობლივ კონტროლს ახორციელებენ.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მშობელი ბანკის მიერ ჯერ არ დამტკიცებულა ბანკის აქციონერთა საერთო კრებაზე. მფლობელებს უფლება აქვთ ფინანსურ ანგარიშგებაში ცვლილებები შეიტანონ მისი გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

ზოგადი ინფორმაცია

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების“ (შემდგომში „ფასს“) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების აღრიცხვის წესით, გარდა იმ შემთხვევებისა, რომლებიც განხილულია სააღრიცხვო პოლიტიკაში ქვემოთ.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ქართულ ლარში (შემდგომში „ლარი“), თუკი სხვაგვარად არ არის მითითებული.

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

კოვიდ-19-ის პანდემიის გავლენა

2020 წელს კოვიდ-19-ის პანდემიის სწრაფი გავრცელების გამო, ბევრი ქვეყნის მთავრობამ, მათ შორის საქართველოს მთავრობამაც, შემოიღო ზომები პანდემიასთან საბრძოლველად. ეს ზომები მოიცავს მოგზაურობაზე შეზღუდვებს, კარანტინს, ბიზნესების დახურვას და გარკვეული ადგილების მასშტაბურ ჩაკეტვას. ამ ზომებმა გავლენა მოახდინა გლობალურ მიწოდების ჯაჭვზე, საქონელსა და მომსახურებაზე მოთხოვნასა და ბიზნესსაქმიანობის მასშტაბზე. როგორც მოსალოდნელია, თავად პანდემია და მასთან დაკავშირებით მიღებული საზოგადოებრივი ჯანდაცვისა და სოციალური ზომები გავლენას მოახდენენ სხვადასხვა სფეროში მოქმედი საწარმოების საქმიანობაზე.

კოვიდ-19-ის პანდემიის გამოწვეული ეკონომიკური კრიზისის გამო ქვეყნის მთავრობამ და საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მოსახლეობის მხარდაჭერის პროგრამა შეიმუშავეს. პროგრამაში შედის ისეთი ღონისძიებები, როგორცაა დაზარალებული დარგებისა და პირების სესხების სუბსიდირება, გადახდების გადავადება და გარკვეული სავალდებულო შეზღუდვების მოხსნა, რათა ფინანსურმა სექტორმა შეინარჩუნოს რესურსების მოწოდების უნარი, ხოლო მომხმარებლებმა თავიდან აიცილონ კოვიდ-19-ის გამო გამკაცრებული ზომების შედეგად ლიკვიდურობის დეფიციტი.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

კოვიდ-19-ის პანდემიის გავლენა (გაგრძელება)

ბანკი აგრძელებს თავის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და ფინანსურ შედეგებზე პანდემიისა და ცვალებადი ეკონომიკური პირობების გავლენის შეფასებას.

ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკაში

ბანკმა ვადაზე ადრე გამოიყენა ცვლილება ფასს 16-ში: კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა, რომელიც გამონაკლისის სახით ათავისუფლებს მოიჯარეებს იმის შეფასებისგან, არის თუ არა კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო ქირის დათმობა იჯარის მოდიფიკაცია. ბანკს ვადაზე ადრე არ მიუღია სხვა რომელიმე სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომლებიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ბანკმა გამოიყენა 2020 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედებული რამდენიმე სხვა ცვლილება, მაგრამ მათ გავლენა არ მოუხდენიათ მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება წარმოდგენილია 22-ე შენიშვნაში. სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულების შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედეგად:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების ძირითად ბაზარზე, ან
- ▶ ძირითადი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ბანკისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს. აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ თავიანთი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით. არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენება.

ბანკი ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად – არასაბაზრო მონაცემებს. ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან ასახულია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, იმ ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები

პირველადი აღიარება

აღიარების თარიღი

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ყოველგვარი ყიდვა-გაყიდვა ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში აღიარებულია გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც ბანკმა აქტივის ან ვალდებულების შესყიდვის ვალდებულება იკისრა. ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში ყიდვა-გაყიდვა ნიშნავს ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების ისეთ ყიდვა-გაყიდვას, რომელიც მოითხოვს აქტივების და ვალდებულებების გადაცემას კანონმდებლობით ან საბაზრო პრაქტიკით განსაზღვრულ ვადაში.

თავდაპირველი შეფასება

ფინანსური ინსტრუმენტების კლასიფიკაცია თავდაპირველი აღიარებისას დამოკიდებულია მათ სახელშეკრულებო პირობებზე და ინსტრუმენტების მართვის ბიზნესმოდელებზე. ფინანსური ინსტრუმენტები თავდაპირველად ფასდება სამართლიანი ღირებულებით და ამ თანხას ემატება ან აკლდება გარიგების დანახარჯები. გამონაკლისს წარმოადგენს ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები, რომლებიც არის სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების შეფასების კატეგორიები

ბანკი ყველა თავისი ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციას ახდენს ამ აქტივების მართვის ბიზნესმოდელისა და სახელშეკრულებო პირობების მიხედვით და აფასებს შემდეგიდან ერთ-ერთით:

- ▶ ამორტიზებული ღირებულება;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით;
- ▶ სამართლიანი ღირებულება, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ბანკი თავისი წარმოებული ინსტრუმენტების პორტფელის კლასიფიკაციას და შეფასებას ახდენს სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ბანკმა შესაძლოა განსაზღვროს ფინანსური ინსტრუმენტი სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ეს აღმოფხვრის ან მნიშვნელოვნად შეამცირებს შეფასების ან აღიარების არათანმიმდევრულობას.

ფინანსური ვალდებულებები, გარდა სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური თავდებობებისა, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით, თუ ისინი სავაჭროდ არიან ფლობილი, წარმოებული ინსტრუმენტებია ან გამოიყენება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრება.

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემული სესხები, ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

ბანკი მხოლოდ მაშინ აფასებს ამორტიზებული ღირებულებით მოთხოვნებს საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებს და სხვა ფინანსურ ინვესტიციებს, თუ ორივე პირობა დაკმაყოფილებულია:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით;
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (SPPI) დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ამ პირობების შესახებ უფრო დაწვრილებით მოცემულია ქვემოთ:

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ბანკი თავის ბიზნესმოდელს განსაზღვრავს ისეთ დონეზე, რომელიც საუკეთესად ასახავს როგორ მართავს ის ფინანსური აქტივების ჯგუფებს მისი საქმიანი მიზნების მისაღწევად.

ბანკის ბიზნეს მოდელი არ ფასდება თითოეული ინსტრუმენტის საფუძველზე. ის აფასებს აგრეგირებული პორტფელების უმაღლეს დონეზე და ის ეფუძნება ემპირიული ფაქტორების საფუძველზე, როგორც არის შემდეგი:

- ▶ როგორ ფასდება ბიზნესმოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნესმოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- ▶ როგორ ფასდება ბიზნესმოდელის განხორციელება და ამგვარ ბიზნესმოდელში შემავალი ფინანსური აქტივები და როგორ ხდება მათი ანგარიშგება საწარმოს უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობის მიმართ;
- ▶ როგორ ხდება საქმიანობის მენეჯერების კომპენსირება (მაგალითად, თუ კომპენსაცია ეფუძნება მართვის ქვეშე მყოფი აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს);
- ▶ გაყიდვების მოსალოდნელი სიხშირე, ღირებულება და ვადები ბანკის შეფასების სხვა მნიშვნელოვან ასპექტებს წარმოადგენს.

ბიზნესმოდელის შეფასება გონივრულ ფარგლებში მოსალოდნელ სცენარებს ეფუძნება, „ყველაზე ცუდი“ და „სტრესული შემთხვევის“ სცენარების გათვალისწინების გარეშე. თუ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ ფულადი ნაკადების რეალიზაცია ბანკის თავდაპირველი მოლოდინისგან განსხვავებულად ხდება, ბანკი ამ ბიზნესმოდელის დანარჩენი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას კი არ ცვლის, არამედ ამ ინფორმაციას ითვალისწინებს მომავალში ახლად წარმოქმნილი ან ახლად შესყიდული ფინანსური აქტივების შეფასებისას.

SPPI-ტესტი

კლასიფიკაციის პროცესის მეორე სტადიის სახით, იმის განსასაზღვრად, აკმაყოფილებს თუ არა ის SPPI-ტესტის მოთხოვნებს, ბანკი ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობებს აფასებს.

„ძირითადი თანხა“ ტესტირების მიზნებისთვის განისაზღვრება როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას და შეიძლება შეიცვალოს ფინანსური აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადის განმავლობაში (მაგალითად, თუ მოხდა ძირითადი თანხის დაფარვა ან პრემიის/დისკონტის ამორტიზაცია).

სასესხო გარიგებებში პროცენტის ყველაზე მნიშვნელოვანი ელემენტები, ჩვეულებრივ, წარმოადგენს გადახდებს ფულის დროითი ღირებულების და საკრედიტო რისკისთვის. მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდების შესაფასებლად, ბანკი იყენებს მსჯელობას და ითვალისწინებს ისეთ შესაბამის ფაქტორებს, როგორც არის ვალუტა, რომელშიც გამოხატულია ფინანსური აქტივი და პერიოდი, რომლისთვისაც განისაზღვრება საპროცენტო განაკვეთი.

ამისგან განსხვავებით, სახელშეკრულებო პირობები, რომლებიც ითვალისწინებს რისკის მინიმუმზე მეტ მოცულობას ან იმ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მერყეობა, რომლებიც არ უკავშირდება სესხის დაფარვის ძირითად პირობებს, არ წარმოშობს ისეთ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ თანხაზე. ასეთ შემთხვევებში, ფინანსური აქტივი სამართლიანი ღირებულებით უნდა შეფასდეს, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

აკრედიტივები და სესხების გაცემის ვალდებულება

ბანკი მომხმარებლებს სთავაზობს აკრედიტივებს და სესხებს. სესხების გაცემის ვალდებულება და აკრედიტივები ისეთი ვალდებულებებია, რომელთა მიხედვითაც, ნაკისრი ვალდებულების ვადის განმავლობაში ბანკს ევალება სესხის გაცემა მომხმარებლისთვის წინასწარ დადგენილი პირობებით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები (გაგრძელება)

ვალდებულების შესრულების გარანტია

ვალდებულების შესრულების გარანტია არის კონტრაქტი, რომელიც ითვალისწინებს კომპენსაციას, თუ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. ვალდებულების შესრულების გარანტიით საკრედიტო რისკი არ გადაიცემა. ვალდებულების შესრულების გარანტიის კონტრაქტების მიხედვით რისკი არის იმის ალბათობა, რომ მეორე მხარე ვერ შესრულებს სახელშეკრულებო ვალდებულებას. შესაბამისად, ვალდებულების შესრულების გარანტიები არ ჩაითვლება ფინანსურ ინსტრუმენტებად და, ამრიგად, არ ექვევა ფას 9-ის მოქმედების არეალში.

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია

ბანკი არ ახდენს მისი ფინანსური აქტივების რეკლასიფიკაციას მათი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ისეთი გამონაკლისი შემთხვევების გამოკლებით, რომელშიც ბანკი შეცვლის ფინანსური აქტივების მართვის ბიზნეს-მოდელს. ფინანსური ვალდებულებების რეკლასიფიკაცია არ ხდება. 2020 წელს ბანკს არ მოუხდენია თავისი რომელიმე ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების რეკლასიფიკაცია.

რესტრუქტურიზებული სესხები

თუ შესაძლებელია, უზრუნველყოფის საკუთრებაში მიღების ნაცვლად, ბანკი ახდენს სესხების რესტრუქტურიზაციას. აღნიშნული შესაძლოა მოიცავდეს დაფარვის პირობების გაუმჯობესებას და სესხის ახალი პირობების შეთანხმებას.

ბანკმა შეწყვიტა ისეთი ფინანსური აქტივის აღიარება, როგორც არის მომხმარებლებზე გაცემული სესხი, პირობების განმეორებით შეთანხმებისას როდესაც ის არსებითად ახალი სესხი ხდებოდა, რისი სხვაობაც აღიარდება აღიარების შეწყვეტით წარმოშობილი შემოსულობის ან ზარალის სახით, იმ პირობით, რომ გაუფასურების ზარალი უკვე აღრიცხული იქნება. ახლად აღიარებული სესხების კლასიფიცირება ხდება პირველ სტადიად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნებისთვის, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ახალი სესხი ითვლება შეძენილ ან შექმნილ გაუფასურებულ სესხად. იმის შეფასებისას, უნდა მოხდეს თუ არა კლიენტზე გაცემული სესხის აღიარების შეწყვეტა, ბანკი, სხვა საკითხებთან ერთად, ითვალისწინებს შემდეგ ფაქტორებს:

- ▶ სესხის ვალუტის ცვლილება;
- ▶ კონტრაჰენტის ცვლილება;
- ▶ ხომ არ იწვევს ცვლილება ინსტრუმენტის SPPI კრიტერიუმთან შეუსაბამობას.

თუ ცვლილება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, ცვლილება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებულ ფულად ნაკადებში მომხდარ ცვლილებას ბანკი აღრიცხავს, როგორც მოდიფიცირების შედეგად გამოწვეულ შემოსულობას ან ზარალს, რომელიც წარმოდგენილია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით გამოთვლილ საპროცენტო შემოსავალში, თუ უკვე არ არის აღრიცხული გაუფასურების ზარალი.

ცვლილებებისთვის, რომლებიც არ იწვევს აღიარების შეწყვეტას, ბანკი ასევე განმეორებით აფასებს ხომ არ არსებობდა მნიშვნელოვანი ზრდა საკრედიტო რისკში, ან აქტივები ხომ არ უნდა იყოს კლასიფიცირებული გაუფასურებულად. აქტივი, რომელიც მოდიფიცირების შედეგად გაუფასურებულად არის კლასიფიცირებული, შეიძლება აღირიცხოს მე-2 ან მე-3 სტადიის სახით, თუ დაკმაყოფილებდა გარკვეული კრიტერიუმები ბანკის დამტკიცებული მეთოდოლოგიის მიხედვით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივის ჯგუფის ნაწილის) ჩამოწერა ხდება თუ:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა;
- ▶ ბანკმა დათმო აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის თანხების სრულად და არსებითი დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; და
- ▶ ბანკმა (ა) ან გადასცა აქტივზე არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, (ბ) ან არც გადასცა და არც შეინარჩუნა აქტივზე არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ მან გადასცა აქტივის კონტროლი.

იმ შემთხვევაში, თუ ბანკმა გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება და არ გადაუცია ძირითადი რისკები და სარგებელი ან კონტროლი აქტივზე, ბანკის მიერ აქტივის აღიარება ხდება უწყვეტი გამოყენების პირობით. მონაწილეობის გაგრძელება, რომელიც იძენს გარანტიის ფორმას გადაცემულ აქტივზე, ფასდება აქტივის თავდაპირველ საბალანსო ღირებულებასა და იმ ანაზღაურების მაქსიმალურ თანხას შორის უმცირესით, რომლის გადახდაც შეიძლება ბანკს მოეთხოვოს.

ჩამოწერები

ფინანსური აქტივები ჩამოიწერება ან ნაწილობრივ, ან მთლიანად მხოლოდ მაშინ, როდესაც ბანკი შეწყვეტს მათი ამოღების მცდელობას. თუ ჩამოსაწერი თანხა აღემატება დაგროვილი ცვეთის რეზერვს, სხვაობა თავდაპირველად აღირიცხება რეზერვზე დამატების სახით, რომელიც შემდეგ გამოიყენება მთლიან საბალანსო ღირებულებასთან მიმართებაში. ნებისმიერი შემდგომი ანაზღაურება განეკუთვნება საკრედიტო ზარალის ხარჯს. ჩამოწერა წარმოადგენს აღიარების შეწყვეტის მოვლენას.

ფინანსური ვალდებულებები

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება.

როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩაანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩაანაცვლება ან მოდიფიკაცია აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება, ხოლო შესაბამისი საბალანსო ღირებულების სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ნაღდი ფულის, საქართველოს ეროვნული ბანკისადმი მოთხოვნების (სავალდებულო რეზერვების გამოკლებით) და საკრედიტო დაწესებულებებისადმი მოთხოვნებისაგან, რომლებსაც აქვს გამოცემიდან 90 დღის ვადა და თავისუფალნი არიან სახელშეკრულებო ვალდებულებებისაგან.

სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში

ბანკის სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტები საქართველოს ეროვნულ ბანკში აღირიცხება ამორტიზებული ღირებულებით და წარმოადგენს სარგებლის განაკვეთის მქონე სავალდებულო სარეზერვო დეპოზიტებს, რომელთა გამოყენებაც ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების დასაფინანსებლად არ არის ხელმისაწვდომი და, შესაბამისად, არ აისახება, როგორც ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების შემადგენელი ნაწილი ფულადი ნაკადების ანგარიშგების მიზნებისათვის. სავალდებულო რეზერვი შედის საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების მუხლში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

იჯარა

ბანკი, როგორც მოიჯარე

ბანკი იყენებს აღიარების და შეფასების ერთ მიდგომას ყველა იჯარისთვის, გარდა მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებისა. ბანკი აღიარებს იჯარასთან დაკავშირებულ ვალდებულებებს, რომ გადაიხადოს საიჯარო გადასახდელები და აქტივის გამოყენების უფლებები, რომლებიც წარმოადგენს საბაზისო აქტივების გამოყენების უფლებას.

აქტივის გამოყენების უფლება

ბანკი აქტივის გამოყენების უფლებას აღიარებს იჯარის დაწყების თარიღისთვის (ანუ იმ თარიღით, როდესაც საბაზისო აქტივი ხელმისაწვდომია გამოსაყენებლად). აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი და კორექტირდება საიჯარო ვალდებულებების ყოველი ხელახალი შეფასებისას. აქტივის გამოყენების უფლების თვითღირებულება მოიცავს აღიარებული საიჯარო ვალდებულებების, გაწეული თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯების და იჯარის დაწყების თარიღით ან თარიღამდე გადახდილი იჯარების თანხებს, რასაც აკლდება მიღებული საიჯარო შეღავათები. თუ ბანკს არ აქვს გონივრული რწმენა იმისა, რომ იჯარის ვადის ბოლოს მოიპოვებს საიჯარო აქტივის მესაკუთრეობის უფლებას, აღიარებულ აქტივის გამოყენების უფლებას ცვეთას არიცხავს წრფივი მეთოდით სავარაუდო სასარგებლო მომსახურებისა და იჯარის ვადებს შორის უმოკლეს ვადაზე. აქტივის გამოყენების უფლება ცვეთას ექვემდებარება.

საიჯარო ვალდებულებები

იჯარის დაწყების თარიღისთვის ბანკი აღიარებს საიჯარო ვალდებულებებს, რომლებიც გამოითვლება, როგორც იჯარის ვადის განმავლობაში გადასახდელი თანხების დღევანდელი ღირებულება. საიჯარო გადასახადები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს (მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს), შემცირებულ მისაღები საიჯარო შეღავათებით, ცვლად საიჯარო გადასახადებს, რომლებიც დამოკიდებულია ინდექსზე ან განაკვეთზე და თანხებს, რომელთა გადახდა მოსალოდნელია ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით. ცვლადი საიჯარო გადასახადები, რომლებიც არ არის მიბმული ინდექსზე ან განაკვეთზე, აღიარებულია იმ პერიოდის ხარჯად, რომლის განმავლობაშიც დგება გადახდის გამომწვევი მოვლენა ან გარემოება.

საიჯარო გადასახადების დღევანდელი ღირებულების გამოსათვლელად ბანკი იყენებს ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს იჯარის დაწყების თარიღისთვის, თუ საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი მკაფიოდ განსაზღვრული არ არის. იჯარის დაწყების თარიღის შემდეგ, საიჯარო ვალდებულებების თანხა იზრდება, რათა ასახოს პროცენტის ზრდა და მცირდება იჯარის გადახდის შესაბამისად. ამასთან, საიჯარო ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება ხელახლა ფასდება, თუ ხდება იჯარის ვადის მოდიფიკაცია ან ცვლილება, თუ იცვლება არსებითად ფიქსირებული საიჯარო გადასახადები ან ცვლილება შედის საბაზისო აქტივის შესყიდვის შეფასებაში.

მოკლევადიანი იჯარები და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარა

ბანკი იყენებს მოკლევადიანი იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს თავისი მოკლევადიანი იჯარებისთვის (ანუ იმ იჯარების შემთხვევაში, რომელთა ვადა, მაქსიმუმ, 12 თვეა იჯარის ხელშეკრულების გაფორმების თარიღიდან და არ შეიცავს შესყიდვის უფლებას). იგი ასევე იყენებს დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარის აღიარებისთვის დაშვებულ გამონაკლისებს დაბალი ღირებულების მქონედ მიჩნეული საოფისე აღჭურვილობის იჯარის შემთხვევაში. მოკლევადიან იჯარებზე და დაბალი ღირებულების მქონე აქტივების იჯარებზე საიჯარო გადასახადების აღიარება ხდება ხარჯად წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის განმავლობაში.

განახლების ოფციონის მქონე ხელშეკრულებების იჯარის ვადის განსაზღვრა განსჯის საფუძველზე

ბანკი იჯარის ვადას განსაზღვრავს, როგორც იჯარის შეუქცევად ვადას იმ ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომელსაც მოიცავს იჯარის გახანგრძლივების ოფციონი, თუ არსებობს ამ ოფციონის გამოყენების გონივრული რწმენა, ან ნებისმიერ პერიოდთან ერთად, რომლებსაც მოიცავს იჯარის შეწყვეტის ოფციონი, თუ არსებობს გონივრული რწმენა იმისა, რომ მისი გამოყენება არ მოხდება.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა ხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი. ურთიერთგადაფარვის უფლების გამოყენება არ უნდა ხდებოდეს სამომავლო შემთხვევის დადგომის პირობით და ნებადართული უნდა იყოს:

- ▶ ჩვეულებრივი ბიზნესსაქმიანობის პირობებში;
- ▶ დეფოლტის შემთხვევაში; და
- ▶ საწარმოს და ყველა კონტრაქტის არაკრედიტუნარიანობის ან გაკოტრების შემთხვევაში.

ეს პირობები, ზოგადად, არ სრულდება ძირითად საკლირინგო ხელშეკრულებებში და შესაბამისი აქტივები და ვალდებულებები მთლიანად არის წარმოდგენილი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

გადასახადები

მიმდინარე მოგების გადასახადი გამოიანგარიშება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

გადავადებული აქტივებისა და ვალდებულებების დაანგარიშება მიმდინარე სხვაობებთან მიმართებაში ხდება ვალდებულებების აღრიცხვის მეთოდით. გადავადებული მოგების გადასახადები გათვალისწინებულია ყველა დროებით სხვაობაზე, რომელიც წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების საგადასახადო დასაბეგრ საფუძველსა და მათ საბალანსო ღირებულებას შორის ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც გადავადებული მოგების გადასახადი წარმოიშობა გუდვილის პირველადი აღიარებიდან ან აქტივისა და ვალდებულებიდან იმ გარიგებაში, რომელიც არ არის საწარმოთა გაერთიანება და ოპერაციის თარიღისათვის გავლენას არ იქონიებს სააღრიცხვო მოგებასა თუ საგადასახადო მოგება-ზარალზე.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება მხოლოდ მაშინ, როდესაც მოსალოდნელია დასაბეგრი მოგების მიღება, საიდანაც შესაძლებელი იქნება გამოსაქვითი დროებითი სხვაობების გაქვითვა. გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ფასდება საგადასახადო განაკვეთებით, რომელიც სავარაუდოდ იმოქმედებს აქტივის რეალიზაციის ან ვალდებულების გასტუმრების პერიოდში, იმ საგადასახადო განაკვეთების (ეხება გაუნაწილებელ მოგებას) და საგადასახადო კანონების საფუძველზე, რომლებიც მოქმედებს ან არსებითად მოქმედებს ანგარიშგების თარიღისთვის.

საქართველოში აგრეთვე მოქმედებს სხვადასხვა საოპერაციო გადასახადი, რომლებიც გავლენას ახდენს ბანკის საქმიანობაზე. ეს გადასახადები ასახულია სხვა საოპერაციო ხარჯების კომპონენტებად.

ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები აღრიცხულია თვითღირებულებით, გარდა ყოველდღიური მომსახურების ხარჯებისა, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების მოცულობა. ამ თანხაში შედის ძირითადი საშუალების ნაწილის ჩანაცვლების ღირებულება ამ ხარჯის დადგომისას, თუ აღიარების კრიტერიუმები დაცულია.

ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულების გადახედვა ხდება გადაფასებასთან მიმართებაში, როდესაც მოვლენები ან გარემოებათა ცვლილებები იმაზე მიანიშნებს, რომ საბალანსო ღირებულების აღდგენა შესაძლოა ვერ მოხერხდეს.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

აქტივის ცვეთა დაირიცხება იმ თარიღიდან, როდესაც ხდება აქტივის ექსპლუატაციაში გაშვება. ცვეთის დარიცხვა ხდება წრფივი მეთოდით ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შემდეგი მაჩვენებლების მიხედვით:

	<u>წლები</u>
ავეჯი და მოწყობილობები	4
კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	3-4
სატრანსპორტოსაშუალებები	4
სხვა აღჭურვილობა	4-5
საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	3-5

აქტივების ნარჩენი ღირებულების, სასარგებლო მომსახურების ვადისა და მეთოდების გადახედვა და შესაბამისად კორექტირება საჭიროებისამებრ ხდება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს.

შეკეთება-განახლებასთან დაკავშირებული ხარჯები ირიცხება წარმოშობისას და მათი ჩართვა ხდება სხვა საოპერაციო ხარჯებში თუ არ არსებობს მათი კაპიტალიზაციის საფუძველი.

არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები მოიცავს პროგრამულ უზრუნველყოფასა და ლიცენზიებს. ცალკეული არამატერიალური აქტივი პირველადი აღიარებისას აღირიცხება თვითღირებულებით. საწარმოთა გაერთიანებისას შემენილი არამატერიალური აქტივის ღირებულება წარმოადგენს მის სამართლიან ღირებულებას შესყიდვის თარიღისათვის. პირველადი აღიარების შემდგომ არამატერიალური აქტივები აღირიცხება თვითღირებულებით, რასაც აკლდება დარიცხული ამორტიზაცია და გაუფასურების ზარალი. არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ხანგრძლივობა შეფასებულია განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით. ვადიანი არამატერიალური აქტივები ამორტიზებულია სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში და მათი შეფასება გაუფასურებასთან მიმართებაში ხდება გაუფასურების ნიშნების არსებობისას. სასარგებლო მომსახურების განუსაზღვრელი ვადის მქონე არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის ვადებისა და მეთოდების გადახედვა ხდება სულ მცირე, ყოველი ფისკალური წლის ბოლოს.

ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკს წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე თუ პრაქტიკიდან გამომდინარე ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად. ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სანდოდ განსაზღვრა.

პირობითი ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ანგარიშსწორების მიზნით ფულადი ნაკადის გადინების ალბათობა დაბალია. პირობითი აქტივი არ არის აღიარებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუმცა წარმოდგენილია მაშინ, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის მიღებაა მოსალოდნელი.

სააქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია საკუთარ კაპიტალად. ახალი აქციების გამოშვებასთან პირდაპირ დაკავშირებული გარე ხარჯები, გარდა საწარმოთა გაერთიანებისთვის გამოშვებული აქციებისა, აღირიცხება საკუთარი კაპიტალის შემოსავლებიდან გამოქვითვების სახით. გამოშვებული აქციების ნომინალურ ღირებულებაზე მეტი ნებისმიერი სამართლიანი ღირებულების მქონე მიღებული საფასური აღირიცხება, როგორც დამატებით შეტანილი კაპიტალი.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

შემოსავლის აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც ბანკის მიერ ეკონომიკური სარგებლის მიღების ალბათობა მაღალია და შესაძლებელია შემოსავლის სათანადო სიზუსტით შეფასება. შემოსავლის აღიარებამდე ასევე აუცილებელია შემდეგი კონკრეტული აღიარების კრიტერიუმების დაკმაყოფილება:

საპროცენტო და მსგავსი შემოსავალი და ხარჯი

ბანკი გამოითვლის საპროცენტო შემოსავალს სავალო ფინანსურ აქტივებზე, რომლებიც შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით ან სამართლიანი ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფინანსური აქტივების (გარდა გაუფასურებული საკრედიტო აქტივებისა) საერთო საბალანსო ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი (EIR) არის განაკვეთი, რომელიც ზუსტად ახორციელებს ფულადი სახსრების მომავალი მოსალოდნელი გადახდების ან შემოდინებების დისკონტირებას ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი ვადის ან უფრო ხანმოკლე პერიოდზე, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების წმინდა საბალანსო ღირებულებამდე. განაგარიშება ითვალისწინებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობას (მაგალითად წინასწარი გადახდის შესაძლებლობას) და მოიცავს ნებისმიერ საკომისიო თანხას და დამატებით ხარჯს, რომელიც პირდაპირ განეკუთვნება ინსტრუმენტს და წარმოადგენს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს, გარდა სამომავლო საკრედიტო ზარალისა. ფინანსური აქტივისა თუ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულება კორექტირდება, თუ ბანკი გადახედავს მის მიერ დასაფარი თუ მისაღები სავარაუდო თანხების შეფასებას. კორექტირებული საბალანსო ღირებულება გამოითვლება თავდაპირველ ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით და საბალანსო ღირებულების ცვლილება აღირიცხება, როგორც საპროცენტო შემოსავალი თუ ხარჯი.

როდესაც ფინანსური აქტივი გაუფასურდება, ბანკი საპროცენტო შემოსავალს ანგარიშობს ფინანსური აქტივის წმინდა ამორტიზებულ ღირებულებაზე ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. თუ ფინანსური აქტივები გამოსწორდება და აღარ იქნება გაუფასურებული, ბანკი დაუბრუნდება საპროცენტო შემოსავლის ბრუტო საფუძველზე დაანგარიშების მეთოდს.

საპროცენტო შემოსავალი ყველა ფინანსური აქტივიდან, რომლებიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, აღიარებულია სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო

ბანკი იღებს შემოსავალს გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან კლიენტებისთვის გაწეული სხვადასხვა ტიპის მომსახურების სანაცვლოდ. შემოსავალი გასამრჯელოდან შესაძლოა დაიყოს შემდეგ კატეგორიებად:

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო

გარკვეულ პერიოდში გაწეული მომსახურებისთვის მიღებული გასამრჯელო დაირიცხება იმავე პერიოდში. გასამრჯელო მოიცავს საკომისიო შემოსავალს გარანტიებიდან და აკრედიტივებიდან. სასესხო ვალდებულებები, რომლებიც სავარაუდოდ ჩამოიწერება და სხვა საკრედიტო თანხები გადავადებულია (ყველა ზღვრულ ხარჯთან ერთად) და აღიარებულია, როგორც სესხის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის კორექტირება.

დროის გარკვეულ მომენტში მიღებული საკომისიო შემოსავალი

ანგარიშსწორების და საკასო ოპერაციებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება შესაბამისი გარიგებების დასრულებისთანავე. თითოეული საკასო და საანგარიშსწორებო ოპერაცია აღირიცხება, როგორც ცალკე შესასრულებელი მოვალეობა.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება (გაგრძელება)

საოპერაციო მომსახურებიდან მიღებული საკომისიო შემოსავალი

მესამე მხარისთვის გარიგების პირობებზე მოლაპარაკებიდან ან მოლაპარაკებაში მონაწილეობიდან მიღებული გასამრჯელოს (მაგალითად, როდესაც ბანკის შესასრულებელ მოვალეობას წარმოადგენს აქციების ან სხვა ფასიანი ქაღალდების შესყიდვის უზრუნველყოფა) აღიარება ხდება შესაბამისი გარიგების დასრულებისთანავე. გასამრჯელო და გასამრჯელოს გარკვეულ შესასრულებელი მოვალეობებთან დაკავშირებული კომპონენტები აისახება შესაბამისი კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შემდეგ. როდესაც კონტრაქტი ითვალისწინებს ცვალებად ანაზღაურებას, გასამრჯელოსა და საკომისიო შემოსავლის აღიარება ხდება მხოლოდ იმდენად, რამდენადაც არსებობს იმის ალბათობა, რომ აღიარებული ჯამური შემოსავლის თანხის მნიშვნელოვანი შემობრუნება არ მოხდება მანამ, სანამ საბოლოოდ გაირკვევა ცვალებად ანაზღაურებასთან დაკავშირებული გაურკვეველობა.

უცხოური ვალუტის კონვერტაცია

ფინანსური ანგარიშგება წარმოდგენილია ლარში, რაც ბანკის სამუშაო და წარსადგენი ვალუტაა. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული გარიგებები თავდაპირველად აღირიცხება სამუშაო ვალუტაში, რომლის კონვერტაცია ხდება გარიგების დღეს არსებული კურსით. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების ხელახლა კონვერტაცია ლარში ხდება ანგარიშგების დღეს არსებული სამუშაო ვალუტის გაცვლითი კურსით. უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციების კონვერტაციით გამოწვეული შემოსულობა და ზარალი აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში, როგორც უცხოური ვალუტის კონვერტაციით მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალი – საკურსო სხვაობა. არაფულადი მუხლების გადაანგარიშება, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით. არაფულადი მუხლები, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, გადაანგარიშდება იმ დღის გაცვლითი კურსით, როდესაც მოხდა სამართლიანი ღირებულების დადგენა.

სხვაობები უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციის სახელმძღვანელო გაცვლით კურსსა და სებ-ის გაცვლით კურსს შორის ოპერაციის დღეს შესულია უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციებიდან მიღებულ შემოსულობას გამოკლებული ზარალის მუხლში. ლარის ოფიციალური გაცვლითი კურსი 2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისი თანმიმდევრობით, იყო 3.2766 ლარი და 2.8677 ლარი 1 აშშ დოლართან მიმართებით, 4.0233 ლარი და 3.2095 ლარი 1 ევროსთან მიმართებით და 1.9288 ლარი და 1.6861 ლარი 1 აზერბაიჯანულ მანათთან მიმართებით.

სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ბანკის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. ბანკი ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიღებას აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ – ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტისთვის „10 პროცენტის“ ტესტში მოყვანილი საკომისიოები

ფასს-ის სტანდარტების 2018-2020 წლიური გაუმჯობესებების პროცესის ფარგლებში, ბასს-მა გამოუშვა ფასს 9-ის შესწორება. ცვლილება განმარტავს საკომისიოებს, რომლებსაც საწარმო ითვალისწინებს იმის შეფასებისას, ახალი ან მოდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულების პირობები არსებითად განსხვავდება თუ არა თავდაპირველი ფინანსური ვალდებულების პირობებისგან. ამ საკომისიოებში შედის მხოლოდ მსესხებელსა და კრედიტორს შორის გადახდილი ან მიღებული საკომისიოები, მათ შორის ისინიც, რომლებიც მსესხებელმა ან კრედიტორმა ერთმანეთის სახელით გადაიხადა ან მიიღეს. საწარმო ცვლილებებს იყენებს იმ ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც მოდიფიცირებული ან გაცვლილია იმ წლიური საანგარიშგებო პერიოდის საწყისი თარიღით ან თარიღიდან, რომლის განმავლობაშიც საწარმო პირველად იყენებს ამ ცვლილებას.

ცვლილება ძალაში შედის 2022 წლის 1 იანვარს ან უფრო გვიან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება. ბანკი აღნიშნულ ცვლილებას გამოიყენებს ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც მოდიფიცირებული ან გაცვლილია იმ წლიური პერიოდის დასაწყისიდან, რომლის განმავლობაშიც იგი პირველად იყენებს ცვლილებას და არ მოელის, რომ ეს არსებით გავლენას მოახდენს მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

3. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენება, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის შესწორება: მეორე ფაზის ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-ში, ბასს (IAS) 39-ში, ფასს (IFRS) 7-ში, ფასს (IFRS) 4-სა და ფასს (IFRS) 16-ში

2020 წლის აგვისტოში ბასს-მა გამოუშვა საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის შესწორება – მეორე ფაზის ცვლილებები ფასს (IFRS) 9-ში, ბასს (IAS) 39-ში, ფასს (IFRS) 7-ში, ფასს (IFRS) 4-სა და ფასს (IFRS) 16-ში (ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების (IBOR) შესწორების მეორე ფაზა), ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების უპროცენტო განაკვეთებით ჩანაცვლებით გამოწვეული ბულალტრული პრობლემების გადასაჭრელად.

ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების შესწორების მეორე ფაზა მოიცავს მთელ რიგ შეღავათს და დამატებით განმარტებებს. შეღავათები ვრცელდება ფინანსური ინსტრუმენტის ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსიდან ურისკო განაკვეთზე გადატანაზე.

საორიენტაციო საპროცენტო განაკვეთის შესწორების შედეგად სახელმწიფო ფულადი ნაკადების განსაზღვრის საფუძველში ცვლილებები, გამარტივებული მიდგომის მიხედვით, უნდა აღირიცხოს, როგორც ცვლილებები ცვალებად საპროცენტო განაკვეთში, თუკი ფინანსური ინსტრუმენტის გადატანა ბანკთაშორისი შეთავაზების საორიენტაციო ინდექსიდან ურისკო განაკვეთზე ხდება ეკონომიკურად თანაბარ პირობებში.

ბანკთაშორისი შეთავაზების ინდექსების შესწორების მეორე ფაზას ბანკი 2021 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენებს.

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები

განუსაზღვრელობის შეფასება

ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული თანხების მისაღებად ბანკის ხელმძღვანელობა სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენების პროცესში დაეყრდნო თავის განსჯას და პროგნოზებს. მათ შორის ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია:

არაფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი

გაუფასურების ზარალის შეფასება ფასს 9-ის შესაბამისად ფინანსური აქტივების ყველა კატეგორიისთვის საჭიროებს განსჯის გამოყენებას, კერძოდ, სამომავლო ფულადი ნაკადების ოდენობისა და ვადების და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებების პროგნოზირებას გაუფასურების ზარალის განსაზღვრისას და საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შეფასებას. ამ შეფასებებზე რამდენიმე ფაქტორი მოქმედებს, რომელთა ცვლილებები შესაძლოა აისახოს რეზერვების სხვადასხვა დონეში. ბანკის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშები კომპლექსური მოდელის მონაცემებს წარმოადგენს, ცვლადი მონაცემების და მათი ინტერპრეტაციების შერჩევასთან დაკავშირებული სხვადასხვა საბაზისო მოსაზრებებით. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის ელემენტები, რომლებიც შესაბამის სააღრიცხვო მსჯელობებს და შეფასებებს წარმოადგენს, მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ბანკის კრედიტის გაცემის შიდა მოდელი, რომელიც დეფოლტების შესაძლებლობებს ინდივიდუალურ ქულებს ანიჭებს;
- ▶ ბანკის კრიტერიუმები იმის დასადგენად, მნიშვნელოვნად ხომ არ გაზარდილა საკრედიტო რისკი და ამიტომ ფინანსური აქტივების რეზერვები ხომ არ უნდა შეფასდეს აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით;
- ▶ ფინანსური აქტივების სეგმენტაცია, როცა მათი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ფასდება კოლექტიურ დონეზე;
- ▶ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელის შემუშავება, მათ შორის, სხვადასხვა ფორმულისა და ამოსავალი მონაცემის შერჩევა;
- ▶ კავშირის დადგენა მაკროეკონომიკურ სცენარებსა და ისეთ ეკონომიკურ მონაცემებს შორის, როგორცაა უმუშევრობის დონეები და უზრუნველყოფის საგნის ღირებულებები, ასევე გავლენის განსაზღვრა დეფოლტის ალბათობაზე, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავ დავალიანებაზე და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგებზე;
- ▶ საპროგნოზო მაკროეკონომიკური სცენარების არჩევა და მათი ალბათობების შეწონა, მიღებული ეკონომიკური მონაცემების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელში გამოყენების მიზნით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

განუსაზღვრელობის შეფასება (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის, კოვიდ-19-ის მიმდინარე პანდემიის ფონზე, ბანკმა გარკვეული ცვლილებები შეიტანა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების პროცესში. კერძოდ, მან გადასინჯა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ნიშნები და ავტომატურად არ მიიჩნევს საკრედიტო რისკს მნიშვნელოვნად გაზრდილად, თუ სესხის მოდიფიკაცია ხდება მთავრობის დახმარების ღონისძიებების ფარგლებში. ბანკმა ასევე განაახლა საპროგნოზო ინფორმაცია, სავარაუდო მაკროეკონომიკური მაჩვენებლების და სცენარებისთვის მინიჭებული წონების ჩათვლით. კოვიდ-19-ის პანდემიის გავრცელებასთან დაკავშირებული განუსაზღვრელობის სათანადოდ ასახვის მიზნით, ბანკმა გამოიყენა მოდელის შემდგომი კორექტირებები და არსებულ მოდელს დაუმატა დაშვებები ცვლილებებზე სხვადასხვა სექტორში რეიტინგების ცვლილებისა თუ სტრესის ქვეშ მყოფი მაჩვენებლების საფუძველზე.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იმისათვის, რომ აესახა კოვიდ-19-ით გამოწვეული ეკონომიკური კრიზისის გაგრძელების შესაძლო შედეგებთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა და სამომავლო ეკონომიკური აღმავლობის პერსპექტივა, ბანკმა გადასინჯა ყველა მსესხებლის საკრედიტო რეიტინგი ახალ მაკროეკონომიკურ პროგნოზებსა და მსესხებლის მონიტორინგის შედეგებზე დაყრდნობით. ბანკმა ავტომატურად მიანიჭა Ca-C (ყველაზე უარესი) რეიტინგი იმ კლიენტებს, რომლებზეც არ არის ხელმისაწვდომი მონიტორინგის განახლებული შედეგები.

ცხრილში მოცემულია მოდელის შემდგომი კორექტირებები და ხელმძღვანელობის დაშვებები ცვლილებებზე, რომლებიც გაკეთდა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცხადებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების პროცესში:

	<i>მოდელირებული მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი</i>	<i>მოდელის შემდგომი კორექტირებები და ხელმძღვანელობის დაშვებები ცვლილებებზე</i>	<i>სულ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი</i>	<i>კორექტირებები, როგორც მთლიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის %</i>
კორპორატიული	(3,802)	(1,118)	(4,920)	22.7%
კომერციული	(8,005)	(3,954)	(11,959)	33.1%
სამომხმარებლო	(610)	-	(610)	0.0%
სულ	(12,417)	(5,072)	(17,489)	33.1%

მოდელის შემდგომი კორექტირებები

მოდელის შემდგომი კორექტირებები წარმოადგენს კოვიდ-19-ით გამოწვეული ეკონომიკური კრიზისის გამო მონაცემებთან და მოდელის საზღვრებთან დაკავშირებულ შესწორებებს. კორექტირებების შეტანა ხდება პორტფელის დონეზე საკრედიტო რისკის ანალიზითა და გაცემული კრედიტის ოდენობის დონეზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაფარვის კოეფიციენტის შეფასებით. ისინი მოიცავს მთავრობისა და სხვა დახმარების პროგრამების ეფექტს.

ხელმძღვანელობის დაშვებები ცვლილებებზე

ხელმძღვანელობის დაშვებები ცვლილებებზე ასახავს კოვიდ-19-ის პანდემიით გამოწვეულ მნიშვნელოვან განუსაზღვრელობას. მხედველობაში მიიღება ეკონომიკური კრიზისის პოტენციური სიმწვავე და ხანგრძლივობა, და ასევე გარკვეული სექტორების და სესხის კლასების/სეგმენტების, მაგალითად, ტანსაცმლის, იურიდიული და ფიზიკური პირების მომსახურების, ხანგრძლივი გამოყენების სამომხმარებლო საქონლის, საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის და უძრავი ქონების განვითარების, ნავთობისა და გაზის, სამგზავრო ავიანახების, უძრავი ქონების და სხვა კომერციული ქონების ფირმების საკრედიტო რისკის გაზრდა.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული მომხმარებლებზე გაცემული სესხების, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების და საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რეზერვები, შესაბამისად, შეადგენდა 17,489 ათას ლარს (2019 წ.: 5,791 ათასი ლარი), 415 ათას ლარს (2019 წ.: 397 ლარი) და 395 ლარს (2019 წ.: 414 ლარი). იხილეთ მე-7, მე-8 და მე-18 შენიშვნები.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

4. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

განუსაზღვრელობის შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულება

როდესაც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხული ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების მიღება აქტიური ბაზრებიდან ვერ ხერხდება, ისინი განისაზღვრება შეფასების სხვადასხვა მეთოდით, მათ შორის მათემატიკური მოდელებით. ამ მეთოდებისთვის ინფორმაცია აიღება ბაზრიდან, რამდენადაც ეს შესაძლებელია, მაგრამ, თუ ეს შეუძლებელია, სამართლიანი ღირებულება შეფასების საფუძველზე განისაზღვრება. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია 22-ე შენიშვნაში.

იჯარა – ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთის შეფასება

ბანკს არ შეუძლია პირდაპირ განსაზღვროს საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთი, ამიტომ იგი საიჯარო ვალდებულებების შესაფასებლად იყენებს თავის ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს. ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც ბანკს მოუწევდა აქტივის გამოყენების უფლების ანალოგიური ღირებულების აქტივის მისაღებად საჭირო ფულის სასესხებლად ამავე პერიოდით და ასეთივე უზრუნველყოფით მსგავს ეკონომიკურ გარემოში. შესაბამისად, ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთი ასახავს იმას, თუ რისი „გადახდა მოუწევდა ბანკს“, რაც იმას ნიშნავს, რომ შეფასებისთვის არ არის ხელმისაწვდომი დაკვირვებადი განაკვეთები (მაგალითად, ისეთი შვილობილი კომპანიების შემთხვევაში, რომლებიც არ შედიან ფინანსურ გარიგებებში) ან შეფასებისას განაკვეთები ისე უნდა დაკორექტირდეს, რომ ასახავდეს იჯარის პირობებს.

ბანკი ზღვრულ სასესხო საპროცენტო განაკვეთს აფასებს დაკვირვებადი ამოსავალი მონაცემების გამოყენებით (მაგალითად, ბაზარზე არსებული საპროცენტო განაკვეთები), როდესაც ისინი ხელმისაწვდომია და უხდება გარკვეული საწარმოსთვის სპეციფიკური შეფასებების გაკეთება. დამატებითი დეტალები წარმოდგენილია მე-10 შენიშვნაში.

5. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
ნაღდი ფული სალაროში	5,452	4,608
მიმდინარე ანგარიშები სებ-ში	2,776	2,742
მიმდინარე ანგარიშები სხვა საკრედიტო დაწესებულებებში	15,608	17,203
90 დღემდე ვადიანი დეპოზიტი საკრედიტო დაწესებულებებში	15,310	64,406
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(28)	(8)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	39,118	88,951

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საკრედიტო დაწესებულებებში განთავსებული, ევროში, ლარსა და აშშ დოლარში გამოხატული, მიმდინარე ანგარიშები და ვადიანი ანაზრები წარმოადგენს მთლიანი მიმდინარე და ვადიანი ანაზრების 58.09%-ს, 19.52%-სა და 18.41%-ს, შესაბამისად (2019 წლის 31 დეკემბერი: ევრო 9.08%, ლარი 28.19% და აშშ დოლარი 61.38%).

ფულადი სახსრების ეკვივალენტების ყველა ნაშთი ამორტიზებული ღირებულებით არის აღრიცხული და 1-ელ სტადიას მიკუთვნებული.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

6. მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოიცავს:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
სავალდებულო რეზერვები სებ-ში	46,518	58,670
90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ანაზარი	-	-
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	-	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	46,518	58,670

2020 წელს საკრედიტო დაწესებულებებს ევალუოდათ საქართველოს ეროვნულ ბანკში სავალდებულო პროცენტთან დეპოზიტის გახსნა კლიენტებისგან და არარეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტებისგან შესაბამის ორკვირიან ვადაში ეროვნულ ვალუტაში მოზიდული საშუალო სახსრების 5%-ისა და უცხოურ ვალუტაში მოზიდული საშუალო სახსრების 25%-ის ოდენობით (2019 წ.: 5% და 25%, შესაბამისად).

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში 90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ვადიანი ანაზრების საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი:

	<i>საერთო საბალანსო ღირებულება</i>	<i>მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი</i>
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	-	-
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	13,160	(81)
დაფარული აქტივები	(14,329)	79
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	1,169	2
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში 90 დღეზე მეტი ვადის მქონე ვადიანი ანაზრების საერთო საბალანსო ღირებულებასა და შესაბამის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილებების ანალიზი:

	<i>საერთო საბალანსო ღირებულება</i>	<i>მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი</i>
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	20,395	(291)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	575	(2)
დაფარული აქტივები	(21,057)	292
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	87	1
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	-

საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მოთხოვნების ყველა ნაშთი ამორტიზებული ღირებულებით არის აღრიცხული და მიკუთვნებულია პირველ სტადიას.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
კორპორატიული	159,634	158,850
კომერციული	168,018	143,112
სამომხმარებლო	9,955	1,615
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	337,607	303,577
გამოკლებული – გაუფასურების რეზერვი	(17,489)	(5,792)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	320,118	297,785

კომერციული სესხები მოიცავს საშუალო ზომის კომპანიებზე გაცემულ სესხებს.

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მომხმარებლებზე გაცემული სესხების საერთო საბალანსო ღირებულებაში ცვლილებების ანალიზი:

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კორპორატიული სესხები, მთლიანი

	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	158,010	-	840	158,850
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	130,286	48	-	130,334
დაფარული აქტივები	(143,551)	(930)	(249)	(144,730)
გადატანები პირველ სტადიაზე	-	-	-	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	(34,943)	34,943	-	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	-	-	-	-
ჩამოწერილი თანხები	-	-	(591)	(591)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	12,442	3,329	-	15,771
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	122,244	37,390	-	159,634

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კორპორატიული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(1,790)	-	(705)	(2,495)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(1,206)	(1)	-	(1,207)
დაფარული აქტივები	504	22	59	585
გადატანები პირველ სტადიაზე	-	-	-	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	4,652	(4,652)	-	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	-	-	-	-
ჩამოწერილი თანხები	-	-	591	591
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(3,458)	1,009	55	(2,394)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1,298)	(3,622)	-	(4,920)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მთლიანი

	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	141,304	1,808	-	143,112
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	97,745	1,479	-	99,224
დაფარული აქტივები	(92,545)	(3,233)	(3,238)	(99,016)
გადატანები პირველ სტადიაზე	3,138	(3,138)	-	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	(43,752)	43,752	-	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	(3,843)	(3,205)	7,048	-
ჩამოწერილი თანხები	-	-	-	-
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	18,440	5,864	394	24,698
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	120,487	43,327	4,204	168,018

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(2,954)	(218)	-	(3,172)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(3,300)	(32)	-	(3,332)
დაფარული აქტივები	1,344	43	114	1,501
გადატანები პირველ სტადიაზე	(90)	90	-	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	5,065	(5,065)	-	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	1,660	1,292	(2,952)	-
ჩამოწერილი თანხები	-	-	-	-
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(4,914)	(3,320)	1,278	(6,956)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(3,189)	(7,210)	(1,560)	(11,959)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი

	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	1,523	83	9	1,615
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	19,888	70	-	19,958
დაფარული აქტივები	(11,805)	(12)	-	(11,817)
გადატანები პირველ სტადიაზე	3	(3)	-	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	(529)	529	-	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	-	-	-	-
ჩამოწერილი თანხები	-	-	-	-
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	83	116	-	199
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	9,163	783	9	9,955

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(98)	(18)	(9)	(125)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(79)	-	-	(79)
დაფარული აქტივები	18	-	-	18
გადატანები პირველ სტადიაზე	-	-	-	-
გადატანები მეორე სტადიაზე	93	(93)	-	-
გადატანები მესამე სტადიაზე	-	-	-	-
ჩამოწერილი თანხები	-	-	-	-
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(418)	(6)	-	(424)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(484)	(117)	(9)	(610)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში ცვლილებების ანალიზი:

<i>ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კორპორატიული სესხები, მთლიანი</i>	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	163,285	–	–	163,285
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	194,666	–	–	194,666
დაფარული აქტივები	(204,455)	–	–	(204,455)
გადატანები პირველ სტადიაზე	–	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	–	–	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(840)	–	840	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	5,354	–	–	5,354
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	158,010	–	840	158,850

<i>ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კორპორატიული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი</i>	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(1,891)	–	–	(1,891)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(2,273)	–	–	(2,273)
დაფარული აქტივები	1,300	–	–	1,300
გადატანები პირველ სტადიაზე	–	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	–	–	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	705	–	(705)	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	369	–	–	369
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1,790)	–	(705)	(2,495)

<i>ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მთლიანი</i>	<i>1-ლი სტადია</i>	<i>მე-2 სტადია</i>	<i>მე-3 სტადია</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	27,121	–	–	27,121
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	172,393	–	–	172,393
დაფარული აქტივები	(60,972)	–	–	(60,972)
გადატანები პირველ სტადიაზე	–	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(1,733)	1,733	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	–	–	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	4,495	75	–	4,570
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	141,304	1,808	–	143,112

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული კომერციული სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(437)	–	–	(437)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(3,717)	–	–	(3,717)
დაფარული აქტივები	607	–	–	607
გადატანები პირველ სტადიაზე	–	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	218	(218)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	–	–	–	–
ჩამოწერილი თანხები	–	–	–	–
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	375	–	–	375
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(2,954)	(218)	–	(3,172)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მთლიანი

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	841	–	–	841
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	2,031	–	–	2,031
დაფარული აქტივები	(1,194)	–	–	(1,194)
გადატანები პირველ სტადიაზე	–	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	(83)	83	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	(9)	–	9	–
ჩამოწერილი თანხები	(70)	–	–	(70)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	7	–	–	7
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,523	83	9	1,615

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული სამომხმარებლო სესხები, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

	1-ლი სტადია	მე-2 სტადია	მე-3 სტადია	სულ
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(85)	–	–	(85)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(54)	–	–	(54)
დაფარული აქტივები	18	–	–	18
გადატანები პირველ სტადიაზე	–	–	–	–
გადატანები მეორე სტადიაზე	18	(18)	–	–
გადატანები მესამე სტადიაზე	9	–	(9)	–
ჩამოწერილი თანხები	70	–	–	70
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	(74)	–	–	(74)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(98)	(18)	(9)	(125)

მოდიფიცირებული და რესტრუქტურისებული სესხები

ბანკმა შეწყვიტა ისეთი ფინანსური აქტივის აღიარება, როგორც არის მომხმარებლებზე გაცემული სესხი, პირობების განმეორებით შეთანხმებისას როდესაც ის არსებითად ახალი სესხი ხდებოდა, რისი სხვაობაც აღიარდება აღიარების შეწყვეტით წარმოშობილი შემოსულობის ან ზარალის სახით, იმ პირობით, რომ გაუფასურების ზარალი უკვე აღრიცხული იქნება. ახლად აღიარებული სესხები კლასიფიცირდება პირველი სტადიის სახით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით, სანამ ახალი სესხი არ ჩაითვლება შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებულად.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)**მოდიფიცირებული და რესტრუქტურისებული სესხები (გაგრძელება)**

თუ ცვლილება არ იწვევს არსებითად განსხვავებულ ფულად ნაკადებს, ცვლილება არ გამოიწვევს აღიარების შეწყვეტას. ბანკი საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებული ფულადი ნაკადების ცვლილების საფუძველზე აღრიცხავს მოდიფიცირებით განპირობებულ შემოსულობას ან ზარალს, თუ გაუფასურების ზარალი უკვე არ არის აღრიცხული.

2020 წლის განმავლობაში ბანკმა მოახდინა გარკვეული კორპორატიული და კომერციული სესხების პირობების მოდიფიცირება, მათ შორის, გადახდის გადავადება, მთავრობის მიერ კოვიდ 19-ის პანდემიასთან დაკავშირებით მიღებული ღონისძიებების ფარგლებში. ბანკი ამ მოდიფიკაციებს არაარსებითად მიიჩნევს.

ქვედა ცხრილში მოცემულია მე-2 და მე-3 სტადიის აქტივები, რომლებიც პერიოდის განმავლობაში შეიცვალა, ბანკის მიერ მოდიფიკაციის შედეგად განცდილი შესაბამისი ზარალით.

<i>პერიოდის განმავლობაში მოდიფიცირებული სესხები</i>	<i>2020</i>	<i>2019</i>
ამორტიზებული ღირებულება მოდიფიკაციამდე	151,074	–
მოდიფიკაციით განპირობებული წმინდა ზარალი	(261)	–

უზრუნველყოფის საგანი და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა ინსტრუმენტები

უზრუნველყოფის საგნის საჭირო მოცულობა და ტიპი დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკის შეფასებაზე. შემუშავებულია უზრუნველყოფის საგნის ტიპებისა და შეფასების პარამეტრების ინსტრუქციები. მიღებული უზრუნველყოფის ტიპები, როგორც წესი, არის უძრავი ქონების იპოთეკა, ასევე ნაღდი ფული და თავდებობები, წარმოდგენილი მსესხებლებისა და მესამე მხარეების, მათ შორის, მშობელი კომპანიის მიერ.

ხელმძღვანელობა ახდენს უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულების მონიტორინგს, მოითხოვს დამატებით უზრუნველყოფას სესხის ხელშეკრულების თანახმად და თვალყურს ადევნებს სესხის გაუფასურების რეზერვის ადეკვატურობის გადახედვისას მიღებული უზრუნველყოფის საბაზრო ღირებულებას.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია

2020 წლის 31 დეკემბრისთვის ბანკის მსესხებლების სამი უმსხვილესი ჯგუფის მთლიანი სასესხო დავალიანება 62,181 ათას ლარს შეადგენდა, რაც მთლიანი სასესხო პორტფელის 18.42%-ია (2019 წლის 31 დეკემბერი: 72,878 ათასი ლარი, რაც მთლიანი სასესხო პორტფელის 24.01%-ს შეადგენდა). ამ სესხებზე შექმნილია 1,310 ათასი ლარის რეზერვი (2019 წლის 31 დეკემბერი: 551 ათასი ლარის რეზერვი).

საქართველოში გაცემული სესხების განაწილება დარგების მიხედვით:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
ვაჭრობა და მომსახურება	164,561	147,837
უძრავი ქონების მართვა	79,530	57,375
არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაციები	35,296	61,146
მშენებლობა	34,113	26,925
ფიზიკური პირები	9,955	1,615
ენერჯეტიკა	8,547	6,635
აგრო	4,869	1,442
სამთო მრეწველობა	136	208
სხვა	600	394
	337,607	303,577

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

7. მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (გაგრძელება)

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების კონცენტრაცია (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა გამოიყენა ხელმძღვანელობის დაშვებები ცვლილებებზე, რათა აესახა მნიშვნელოვანი განუსაზღვრელობა, რომელიც უკავშირდება ეკონომიკური კრიზისის პოტენციურ სიმწვავეს და ხანგრძლივობას, და ასევე გარკვეული სექტორების, მაგალითად, ტანსაცმლის, იურიდიული და ფიზიკური პირების მომსახურების, ხანგრძლივი გამოყენების სამომხმარებლო საქონლის, საცხოვრებელი სახლების მშენებლობის და უძრავი ქონების განვითარების, ნავთობისა და გაზის, სამგზავრო ავიახაზების, უძრავი ქონების და სხვა კომერციული ქონების ფირმების საკრედიტო რისკის გაზრდა კოვიდ-19-ის პანდემიის გამო.

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ფასიან ქაღალდებში შედიოდა ფინანსური დაწესებულებებისა და საქართველოში რეგისტრირებული სხვა კომპანიების ობლიგაციები, და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები:

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები მოიცავს შემდეგს:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული საგალო ფასიანი ქაღალდები		
ფინანსური დაწესებულებების ობლიგაციები	20,720	6,656
კორპორაციული ობლიგაციები	20,449	20,221
საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები	5,469	-
	46,638	26,877
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(415)	(397)
სულ საგალო ფასიანი ქაღალდები	46,223	26,480

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში ცვლილებების ანალიზი:

	<i>ფინანსური დაწესებულებების ობლიგაციები</i>	<i>კორპორაციული ობლიგაციები</i>	<i>საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სახაზინო ობლიგაციები</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	6,656	20,221	-	26,877
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	14,004	11,232	5,248	30,484
დაფარული აქტივები	-	(12,250)	-	(12,250)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	60	1,246	221	1,527
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20,720	20,449	5,469	46,638

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

8. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში მომხდარი ცვლილების ანალიზი:

	<i>ფინანსური დაწესებულებების ობლიგაციები</i>	<i>კორპორაციული ობლიგაციები</i>	<i>საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს საბაზინო ობლიგაციები</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(214)	(183)	-	(397)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(95)	(161)	-	(256)
დაფარული აქტივები	-	98	-	98
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	149	(9)	-	140
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(160)	(255)	-	(415)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში ცვლილებების ანალიზი:

	<i>კორპორაციული ობლიგაციები</i>	<i>ფინანსური დაწესებულებების ობლიგაციები</i>	<i>სულ</i>
მთლიანი საბალანსო ღირებულება 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	18,566	1,902	20,468
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	2,700	6,482	9,182
დაფარული აქტივები	(1,190)	(1,900)	(3,090)
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	145	172	317
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	20,221	6,656	26,877

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში მომხდარი ცვლილების ანალიზი:

	<i>კორპორაციული ობლიგაციები</i>	<i>ფინანსური დაწესებულებების ობლიგაციები</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(203)	(39)	(242)
წარმოქმნილი ახალი აქტივები	(25)	(195)	(220)
დაფარული აქტივები	19	9	28
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	26	11	37
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(183)	(214)	(397)

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების ყველა ნაშთი ამორტიზებული ღირებულებით არის აღრიცხული და 1-ელ სტადიას მიკუთვნებული.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

9. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების მოძრაობა ასეთია:

	აკვეჯი და მოწიობი- ლობები	კომპიუტერული ტექნიკა და აღჭურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა აღჭურვილობა	საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	სულ
თვითღირებულება						
1 იანვარი, 2019 წ.	2,130	3,918	525	579	2,070	9,222
შემოსვლები	1,812	1,108	17	400	4,621	7,958
გასხვისება და ჩამოწერა	(993)	(292)	-	(266)	(1,938)	(3,489)
31 დეკემბერი, 2019 წ.	2,949	4,734	542	713	4,753	13,691
შიდა გადაცემა	-	187	-	-	(187)	-
შემოსვლები	70	235	19	30	50	404
გასხვისება და ჩამოწერა	(25)	(19)	-	(55)	(211)	(310)
31 დეკემბერი, 2020 წ.	2,994	5,137	561	688	4,405	13,785
დაგროვილი ცვეთა						
1 იანვარი, 2019 წ.	(1,846)	(2,609)	(247)	(467)	(1,917)	(7,086)
ცვეთის დანარიცხი	(208)	(494)	(103)	(43)	(357)	(1,205)
გასხვისება და ჩამოწერა	987	291	-	263	1,935	3,476
31 დეკემბერი, 2019 წ.	(1,067)	(2,812)	(350)	(247)	(339)	(4,815)
შიდა გადაცემა	-	(24)	-	-	24	-
ცვეთის დანარიცხი	(461)	(719)	(92)	(100)	(977)	(2,349)
გასხვისება და ჩამოწერა	13	10	-	9	85	117
31 დეკემბერი, 2020 წ.	(1,515)	(3,545)	(442)	(338)	(1,207)	(7,047)
წმინდა საბალანსო ღირებულება						
1 იანვარი, 2019 წ.	284	1,309	278	112	153	2,136
31 დეკემბერი, 2019 წ.	1,882	1,922	192	466	4,414	8,876
31 დეკემბერი, 2020 წ.	1,479	1,592	119	350	3,198	6,738

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მთლიანად გაცვეთილი მუხლები გაუტოლდა 3,326 ლარს (2019 წ.: 3,225 ლარი).

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

10. აქტივის გამოყენების უფლება

აქტივის გამოყენების უფლების დინამიკა ასეთია:

	<i>აქტივის გამოყენების უფლება</i>
1 იანვარი, 2019 წ.	5,715
შემოსვლები	845
გასხვისება და ჩამოწერა	-
31 დეკემბერი, 2019 წ.	6,560
შემოსვლები	7,796
გასხვისება და ჩამოწერა	(1,985)
31 დეკემბერი, 2020 წ.	12,371
დაგროვილი ცვეთა	
1 იანვარი, 2019 წ.	-
ცვეთის დანარიცხი	(1,320)
გასხვისება და ჩამოწერა	-
31 დეკემბერი, 2019 წ.	(1,320)
ცვეთის დანარიცხი	(2,828)
გასხვისება და ჩამოწერა	698
31 დეკემბერი, 2020 წ.	(3,450)
წმინდა საბალანსო ღირებულება	
1 იანვარი, 2019 წ.	5,715
31 დეკემბერი, 2019 წ.	5,240
31 დეკემბერი, 2020 წ.	8,921

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულებების მოძრაობა ასეთია:

	<i>აქტივის გამოყენების უფლება</i>			<i>საიჯარო ვალდებულებები</i>
	<i>შენიშვნები</i>	<i>სატრანსპორტო საშუალებები</i>	<i>სულ</i>	
2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	4,937	303	5,240	5,575
შემოსვლები	7,796	-	7,796	7,793
გასვლები და ჩამოწერები	(1,608)	(377)	(1,985)	(1,604)
ცვეთის ხარჯი	(2,790)	(38)	(2,828)	-
გასხვისება და ჩამოწერა	586	112	698	-
საპროცენტო ხარჯი	-	-	-	600
გადახდები	-	-	-	(3,232)
საიჯარო ქირის დათმობა	-	-	-	(148)
საკურსო სხვაობა	-	-	-	1,544
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	8,921	-	8,921	10,528

ბანკმა აღიარა 854 ათასი ლარის ხარჯი თავისი მოკლევადიანი იჯარებიდან 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისთვის.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

10. აქტივის გამოყენების უფლება (გაგრძელება)

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულებების მოძრაობა ასეთია:

	<i>აქტივის გამოყენების უფლება</i>			<i>საიჯარო ვალდებულებები</i>
	<i>შენიშვნები</i>	<i>სატრანსპორტო საშუალებები</i>	<i>სულ</i>	
2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით				
გადასვლის ეფექტი	–	–	–	–
შემოსვლები	5,715	–	5,715	5,516
ცვეთის ხარჯი	468	377	845	968
საპროცენტო ხარჯი	(1,246)	(74)	(1,320)	–
გადახდები	–	–	–	303
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,937	303	5,240	5,575

ბანკმა აღიარა 1,474 ათასი ლარის ხარჯი თავისი მოკლევადიანი იჯარებიდან 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული პერიოდისთვის.

11. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივების დინამიკა ასეთი იყო:

	<i>კომპიუტერული პროგრამები</i>		<i>სულ</i>
	<i>ლიცენზიები</i>	<i>პროგრამები</i>	
თვითღირებულება			
1 იანვარი, 2019 წ.	151	3,615	3,766
შემოსვლები	–	3,625	3,625
გასვლები და ჩამოწერები	–	(1,295)	(1,295)
31 დეკემბერი, 2019 წ.	151	5,945	6,096
შემოსვლები	–	961	961
გასვლები და ჩამოწერები	(2)	(557)	(559)
31 დეკემბერი, 2020 წ.	149	6,349	6,498
დაგროვილი ამორტიზაცია			
1 იანვარი, 2019 წ.	(77)	(1,176)	(1,253)
ამორტიზაციის დანარიცხი	(15)	(884)	(899)
გასვლები და ჩამოწერები	–	663	663
31 დეკემბერი, 2019 წ.	(92)	(1,397)	(1,489)
ამორტიზაციის დანარიცხი	(15)	(1,312)	(1,327)
გასვლები და ჩამოწერები	2	557	559
31 დეკემბერი, 2020 წ.	(105)	(2,152)	(2,257)
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
1 იანვარი, 2019 წ.	74	2,439	2,513
31 დეკემბერი, 2019 წ.	59	4,548	4,607
31 დეკემბერი, 2020 წ.	44	4,197	4,241

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

12. სხვა აქტივები და ვალდებულებები

სხვა აქტივებს მიეკუთვნება:

	2020	2019
სხვა არაფინანსური აქტივები		
წინასწარ გაწეული ხარჯები	624	451
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	192	194
დასაკუთრებული ქონება	140	-
საოპერაციო იჯარაზე გადახდილი ავანსები	29	121
წინასწარ გადახდილი გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	10	20
ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური აქტივების შესაძენად გადახდილი ავანსები	2	35
	997	821
სხვა ფინანსური აქტივები		
წარმოებული ფინანსური აქტივები	302	422
ფულადი სახსრები ანგარიშსწორების პროცესში	147	28
გარანტიებზე და აკრედიტივებზე დარიცხული მისაღები საკომისიო	41	39
სხვა	40	186
	530	675
	1,527	1,496

სხვა აქტივები, სულ

ქვემოთ მოყვანილი ცხრილი გვიჩვენებს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიან ღირებულებებს, რომლებიც აღრიცხულია აქტივებად, მათ პირობით თანხებთან ერთად. ჯამურად აღრიცხული პირობითი თანხა წარმოადგენს წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის შესაბამისი აქტივისა თუ ვალდებულების თანხას და საფუძველს, რომელზე დაყრდნობითაც ფასდება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულების ცვლილება. პირობითი თანხები ასახავს ოპერაციათა მოცულობას წლის ბოლოსთვის და არ მოიცავს საკრედიტო რისკს.

	2020			2019		
	პირობითი თანხა	სამართლიანი ღირებულებები აქტივი	ვალდებულება	პირობითი თანხა	სამართლიანი ღირებულება აქტივი	ვალდებულება
საპროცენტო განაკვეთის ხელშეკრულებები						
ფორვარდები – უცხოურ ვალუტაში	106,617	45	-	76,175	15	3
ფორვარდები – ადგილობრივ ვალუტაში	40,764	257	640	24,519	407	227
სულ წარმოებული აქტივები/ ვალდებულებები		302	640		422	230

ცხრილში „უცხოური“ და „ადგილობრივი“ აღნიშნავს კონტრაქტებს. „უცხოური“ გულისხმობს არაქართულ საწარმოებს, ხოლო „ადგილობრივი“ – ქართულ საწარმოებს.

სხვა ვალდებულებები მოიცავს შემდეგს:

	2020	2019
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		
ფულადი სახსრები ანგარიშსწორების პროცესში	1,997	101
კრედიტორული დავალიანება და დარიცხული ხარჯები	984	1,666
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	640	230
	3,621	1,997
სხვა არაფინანსური ვალდებულებები		
თანამშრომლებზე გასაცემი ხელფასები	2,448	2,374
გადავადებული შემოსავალი	24	31
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	23	67
	2,495	2,472
სხვა ვალდებულებები, სულ	6,116	4,469

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

13. ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ

ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე მოიცავს:

	<u>შენიშვნა</u>	<u>2020</u>	<u>2019</u>
არარეზიდენტი კომერციული ბანკებისგან მიღებული ვადიანი ანაზრები და სესხები		87,600	77,905
საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხი		15,000	-
ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული ანაზრები		10,996	7,013
მშობელი კომპანიისგან მიღებული ოვერდრაფტი	24	8,201	20
მშობელი კომპანიისგან მიღებული ვადიანი ანაზრები და სესხები	24	4,915	8,341
რეზიდენტი კომერციული ბანკებისგან მიღებული ვადიანი ანაზრები		4,262	10,196
მშობელი კომპანიის მიმდინარე ანგარიშები	24	117	6,655
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ		131,091	110,130

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არარეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი ანაზრები და სესხები შედგებოდა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების და სხვა არარეზიდენტი ბანკების აშშ დოლარში, ევროში და თურქულ ლირაში გამოხატული ანაზრებისგან და სესხებისგან (2019 წ.: საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების და სხვა არარეზიდენტი ბანკების აშშ დოლარში, ევროში და თურქულ ლირაში გამოხატული ანაზრები და სესხები).

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, რეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი ანაზრები, რომლებიც შედგება ერთი რეზიდენტი კომერციული ბანკის მიერ განთავსებული ანაზრისგან, გამოხატულია აშშ დოლარში და ვადა ეწურება 2021 წლის იანვარში (2019 წ.: რეზიდენტი კომერციული ბანკების ვადიანი ანაზრები შედგება ორი რეზიდენტი კომერციული ბანკის მიერ განთავსებული ანაზრებისგან, რომლებიც გამოხატულია ლარში და ევროში და ვადა ეწურება 2020 წლის იანვარში და თებერვალში).

საქართველოს ეროვნული ბანკისგან მიღებული სესხები წარმოადგენს მოკლევადიან ლარში რეფინანსირებულ კრედიტებს, რომლებითაც ბანკი ლარში ლიკვიდურობის საჭიროებას იკმაყოფილებს. ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული ანაზრები წარმოადგენს ფინანსთა სამინისტროსგან რეფინანსირების ინსტრუმენტის სახით მოზიდულ 5,514 ლარის მოკლევადიან სახსრებს, საქართველოს ეროვნული ბანკის ანალოგიურად, და ბანკის მიერ შესყიდული ანალოგიური პირობების მქონე სახაზინო ობლიგაციების სანაცვლოდ სამინისტროს მიერ ლიკვიდურობის მხარდასაჭერად განთავსებულ 5,482 ლარის გრძელვადიან ანაზრს.

14. ვალდებულებები კლიენტების მიმართ

ვალდებულებები კლიენტების წინაშე მოიცავს:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
მიმდინარე და მოთხოვნამდე ანგარიშები	71,000	100,324
ვადიანი დეპოზიტები (სადეპოზიტო სერტიფიკატების ჩათვლით)	139,222	141,384
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	210,222	241,708
გაცემული გარანტიების უზრუნველყოფა (მე-18 შენიშვნა)	14,001	14,351

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ვალდებულებები კლიენტების მიმართ მოიცავდა სამი უმსხვილესი კლიენტის ნაშთებს 91,567 ათასი ლარის ოდენობით, რაც კლიენტთა მთლიანი ანგარიშების 43.56%-ს შეადგენდა (2019 წლის 31 დეკემბერი: 122,338 ათასი, რაც კლიენტთა მთლიანი ანგარიშების 50.61%-ს შეადგენდა).

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

14. ვალდებულებები კლიენტების მიმართ (გაგრძელება)

კლიენტთა ანგარიშების ანალიზი დარგების მიხედვით:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
დაზღვევის ხარჯი	69,450	63,831
ვაჭრობა და მომსახურება	60,716	104,123
ფიზიკური პირები	42,077	36,671
არასაბანკო საკრედიტო ორგანიზაციები	18,343	14,570
მშენებლობა	13,907	18,182
უძრავი ქონების მართვა	2,215	760
სამთო მრეწველობა	1,593	700
ენერგეტიკა	1,086	1,489
აგრო	297	773
სხვა	538	609
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	210,222	241,708

15. სუბორდინირებული ვალი

სუბორდინირებული სესხებია:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
სუბორდინირებული სესხები	31,742	27,589
სუბორდინირებული სესხები	31,742	27,589

2019 წლის 19 დეკემბერს ბანკმა მშობელი კომპანიისგან და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან მიიღო აშშ დოლარში გამოხატული სუბორდინირებული სესხები, რომელთა წლიური საპროცენტო განაკვეთი 5%-ია, ხოლო დაფარვის ვადა 2025 წლის დეკემბერში ეწურება. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ სესხის საპროცენტო განაკვეთი მსგავსი ინსტრუმენტების საბაზრო განაკვეთებზე უკეთესია, ამიტომ სესხის აღიარება სამართლიანი ღირებულებით მოხდა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით. სესხის სამართლიან და ნომინალურ ღირებულებებს შორის 1,155 ლარის სხვაობა აისახა დამატებით შეტანილ კაპიტალში. წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი 5.88%-ია. სესხის გამოსყიდვა დაფარვის ვადის ამოწურვამდე არ შეიძლება.

სუბორდინირებული სესხის ამორტიზებული ღირებულება, რომელიც აკმაყოფილებდა მეორად კაპიტალში ჩართვის პირობას სებ-ის მოთხოვნების მიხედვით (ბაზელ III-ის საფუძველზე), შეადგენდა 32,551 ლარს (2019 წლის 31 დეკემბერი: 28,677 ლარი).

16. გადასახადები

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და გავრცელდა საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი თავდაპირველად 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. 2018 წლის 5 მაისს საგადასახადო კოდექსში შევიდა ცვლილება და თარიღი შეიცვალა 2023 წლის იანვრით. შესაბამისად, ბანკს აღიარებული ჰქონდა ეს გადავადებული საგადასახადო აქტივი და გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება, რომელთა რეალიზებას 2023 წლამდე ვარაუდობს. ახალი ნორმატიული აქტის თანახმად, მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით განაწილებული მოგება, და არა არსებული ნორმატიული აქტების შესაბამისად მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა იანგარიშება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება ექნებათ ჩაითვალოს 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ დაიბეგრება მოგების გადასახადით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

16. გადასახადები (გაგრძელება)

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მოგების გადასახადის ხარჯი/სარგებელი:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
წინა წლის საგადასახადო დეკლარაციის გადაფასება	–	(366)
გადავადებული საგადასახადო ხარჯი	(162)	(212)
მოგების გადასახადის ხარჯი	(162)	(578)

2020 და 2019 წლებში ბანკის მოგება იზერება 15%-იანი საგადასახადო განაკვეთით. მოგების გადასახადის ეფექტური განაკვეთი განსხვავდება კანონმდებლობით გათვალისწინებული საგადასახადო განაკვეთისგან. კანონმდებლობით გათვალისწინებული და რეალური განაკვეთების მიხედვით მოგების გადასახადის სარგებლის / ხარჯის შედარება ასეთია:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
ზარალი მოგების გადასახადით დაბეგრამდე	(19,091)	(8,482)
კანონით დადგენილი საგადასახადო განაკვეთი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადის სარგებელი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთის მიხედვით	2,864	1,272
გადასახადით დაუბეგრავი მოგება	79	93
გამოუქვითავი ხარჯები	(52)	(138)
წინა წლის საგადასახადო დეკლარაციის გადაფასება	–	(366)
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი აუღიარებელი საგადასახადო ზარალები	(3,053)	(1,439)
მოგების გადასახადის ხარჯი	(162)	(578)

ბანკის დაგროვილი საგადასახადო ზარალი 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის შეადგენს (20,356) ლარს. აქედან ბანკს მომდევნო პერიოდზე გადატანილი აქვს 3,053 ლარის საგადასახადო ზარალი, რომელიც არ უღიარებია.

გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებები 2020 წლის 31 დეკემბრისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და მათი მოძრაობა შესაბამის პერიოდში ასეთია:

	<i>2019</i>	<i>მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში</i>	<i>2020</i>
საგადასახადო ეფექტი გამოსაქვით დროებით სხვაობებზე			
აქტივის გამოყენების უფლება	198	424	622
ძირითადი საშუალებები	–	52	52
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	–	4	4
სხვა აქტივები	–	24	24
სუბორდინირებული ვალი	–	9	9
სხვა ვალდებულებები	248	(23)	225
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	446	490	936
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(53)	(39)	(92)
ძირითადი საშუალებები	(59)	59	–
არამატერიალური აქტივები	(126)	13	(113)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(126)	(477)	(603)
საიჯარო ვალდებულებები	(146)	(208)	(354)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(510)	(652)	(1,162)
გადავადებული საგადასახადო (ვალდებულება)/აქტივი	(64)	(162)	(226)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

16. გადასახადები (გაგრძელება)

	<i>2018</i>	<i>მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში</i>	<i>2019</i>
საგადასახადო ეფექტი გამოსაქვით დროებით სხვაობებზე			
მომდევნო პერიოდზე გადატანილი აღიარებული			
საგადასახადო ზარალები	193	(193)	-
აქტივის გამოყენების უფლება	-	198	198
ძირითადი საშუალებები			
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	44	(44)	-
სხვა ვალდებულებები	110	138	248
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	347	99	446
დასაბეგრი დროებითი სხვაობების საგადასახადო ეფექტი			
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	(58)	5	(53)
ძირითადი საშუალებები	176	(235)	(59)
არამატერიალური აქტივები	(69)	(57)	(126)
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	(248)	122	(126)
საიჯარო ვალდებულებები	-	(146)	(146)
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	(199)	(311)	(510)
გადავადებული საგადასახადო (ვალდებულება)/აქტივი	148	(212)	(64)

17. საკუთარი კაპიტალი

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ნებადართული, გამოშვებული და მთლიანად გადახდილი კაპიტალი 103,000 ათას ლარს შეადგენდა, რომელიც შედგებოდა 1 ლარის ნომინალური ღირებულების 103,000,000 ჩვეულებრივი აქციისგან. ერთი ჩვეულებრივი აქცია უზრუნველყოფს ერთი ხმის უფლებას.

საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დივიდენდების განაწილების გამოცხადება ბანკის მშობელ კომპანიას შეუძლია მხოლოდ ბანკის წმინდა მოგებიდან, რომელიც ასახულია ბანკის მიერ საქართველოს ეროვნული ბანკის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბანკი ვალდებულია, ოფიციალურად აცნობოს საქართველოს ეროვნულ ბანკს დივიდენდების გამოცხადების შესახებ, ხოლო საქართველოს ეროვნული ბანკი იტოვებს უფლებას, შეაჩეროს ან შეზღუდოს დივიდენდების განაწილება, თუ ბანკი დაარღვევს საქართველოს ეროვნული ბანკის რეგულაციებს.

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში დივიდენდები არ გამოცხადებულა და არ გადახდილა.

დამატებით შეტანილი კაპიტალი წარმოადგენს მშობელი კომპანიისგან და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოებისგან მიღებული სუბორდინირებული სესხების თავდაპირველი აღიარებისას მათ სამართლიან ღირებულებასა და ნომინალურ ღირებულებას შორის სხვაობას.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

18. პირობითი ვალდებულებები

საოპერაციო გარემო

საქართველოს ეკონომიკური პოლიტიკა ბოლო ათწლეულის განმავლობაში, ძირითადად, თანმიმდევრული და ეფექტური იყო ინვესტიციებისა და მოკლევადიანი ეკონომიკური ზრდის ტემპების დაჩქარების თვალსაზრისით. ამის მიუხედავად, აღნიშნულმა პოლიტიკამ ვერ შეძლო საფუძველი ჩაეყარა საქართველოს ეკონომიკის კონკურენტუნარიანობის ზრდისთვის და გრძელვადიანი ეკონომიკური განვითარების უზრუნველყოფისთვის. ამასთან, ეკონომიკური ზრდის ტემპები არ აღმოჩნდა საკმარისი საქართველოს მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილისთვის და ვერ შეძლო უმუშევრობისა და სიღარიბის დონეების დაწვევის ხელშეწყობა. საქართველოს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების სტრატეგიის მიხედვით, საქართველოს ეკონომიკური პოლიტიკა ეყრდნობა სწრაფი და ეფექტური ეკონომიკური ზრდის პრინციპებს, რასაც განაპირობებს ეკონომიკის რეალური სექტორის განვითარება, ისეთი პოლიტიკის გატარება, რომელიც საყოველთაო ეკონომიკურ ზრდას შეუწყობს ხელს და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება, ეკოლოგიური გარემოს უსაფრთხოებისა და მდგრადობის მიზნით. საქართველო აგრძელებს ეკონომიკური რეფორმების განხორციელებას და საბაზრო ეკონომიკის მოთხოვნების მიხედვით ავითარებს სამართლებრივ, საგადასახადო და სარეგულაციო ბაზას. ქართული ეკონომიკის მომავალი სტაბილურობა დიდად არის დამოკიდებული ამ რეფორმებზე და იმაზე, თუ ქვეყნის ხელისუფლების მიერ გადადგმული ნაბიჯები რამდენად იქნება ეფექტური ეკონომიკური, ფინანსური და ფულადი-საკრედიტო პოლიტიკის განვითარებისათვის.

კოვიდ-19-ის პანდემიამ საქართველოს ეკონომიკას უდიდესი ზიანი მიაყენა. ტურიზმის სფერო, რომელიც მთელ მსოფლიოში ყველაზე მეტად დაზარალდა, საქართველოში ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში ეკონომიკური ზრდის მთავარი განმაპირობებელი იყო და მოიცავდა ბევრ ურთიერთდაკავშირებულ სექტორს, როგორებიცაა სასტუმროები, რესტორნები, სამოგზაურო სააგენტოები, უძრავი ქონება და დეველოპმენტი და სხვა. პირველადი შეფასებით, საქართველოს მშპ 2020 წელს 6.1%-ით შემცირდა, უმუშევრობის დონემ მიაღწია 12%-ს, ლარი აშშ დოლართან მიმართებით 14%-ით გაუფასურდა 2020 წლის 1 იანვრიდან 2020 წლის 31 დეკემბრამდე და მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი 12%-ს გაუტოლდა. ინფლაციის დონე 2020 წლის განმავლობაში დაახლოებით 4% დარჩა, რაც მოსალოდნელი იყო შემცირებული შიდა მოთხოვნისა და პანდემიის ფონზე მთავრობის მიერ მოსახლეობისთვის კომუნალური გადასახადების სუბსიდირების გათვალისწინებით. წლის ბოლოს მდგომარეობით, სებ მოელის, რომ განჭვრეტად მომავალში დარჩება რეფინანსირების დღევანდელ, 8%-იანი განაკვეთის დონეზე და მისი მიზანი კვლავაც იქნება ინფლაციის 3%-იანი მაჩვენებელი. მთავრობამ შეიმუშავა ანტიკრიზისული ეკონომიკური გეგმა, რომელიც მოიცავს მოსახლეობის დაუცველი ჯგუფებისა და მეწარმეების ფინანსურ მხარდაჭერას, ქონების და საშემოსავლო გადასახადის გადავადებას ტურიზმთან დაკავშირებული ბიზნესსუბიექტებისთვის, კომერციული ბანკებისგან აღებული სესხების რესტრუქტურირების შესაძლებლობას მსესხებლებისთვის და ა. შ. საქართველოს საერთაშორისო პარტნიორებმა 3 მილიარდი აშშ დოლარი გამოჰყვეს ქვეყნის ეკონომიკის აღდგენისთვის.

საქართველოს მთლიან საბანკო სექტორში მიმდინარე მოვლენების ფონზე, ბანკზეც უარყოფითად აისახა კოვიდ-19-ით გამოწვეული ეკონომიკური კრიზისი, კერძოდ მნიშვნელოვნად გაუარესდა მისი ფინანსური შედეგები და იმ მსესხებლების საკრედიტო რისკი, რომლებიც პანდემიით განსაკუთრებით დაზარალებულ სექტორებში საქმიანობენ. ამან გამოიწვია ბანკის გაუფასურების რეზერვის ხარჯის გაზრდა, რაც უფრო დაწვრილებით ამ ფინანსური ანგარიშგების მე-7 და მე-18 შენიშვნებშია აღწერილი. გაუფასურების ზარალის ზრდისა და ამით გამოწვეული დადმასვლის, და ბანკის კაპიტალის ბუფერების მიუხედავად, ხელმძღვანელობა ინარჩუნებს ლიკვიდურობის მძლავრ პოზიციებს სებ-ის ღონისძიებების დახმარებით, რომლებიც მიზნად ისახავს კრიზისულ ვითარებაში საბანკო სექტორის მედეგობის განმტკიცებას, უმოქმედო სესხების ჯანსაღ დონეს დროული რესტრუქტურირებისა და მშობელი კომპანიისგან მიღებული მხარდაჭერის წყალობით. კოვიდ-19-ის პანდემიის შედეგები მშობელი კომპანიის საოპერაციო გარემოზეც უარყოფითად აისახა, ვინაიდან მისი ეკონომიკა განსაკუთრებით მგრძნობიარეა ნავთობისა და გაზის ფასების მიმართ, რომლებიც ამ პერიოდში ისტორიულად დაბალ მაჩვენებელამდე დაეცა. როგორც ქვეყნის ერთ-ერთი სისტემური მნიშვნელობის მქონე ბანკი, მშობელ კომპანიას შეეხო მარეგულირებლის მხრიდან გარკვეული შეღავათები, მათ შორის კაპიტალის ადეკვატურობის გადასინჯული მოთხოვნები.

ვინაიდან კოვიდ-19-ის პანდემია გრძელდება და მისი ხანგრძლივობა და ახლო მომავალში ეკონომიკის გამოცოცხლების შესაძლებლობა გაურკვეველია, ბანკის ხელმძღვანელობა აგრძელებს სიტუაციაზე დაკვირვებას, რათა დროულად შეაფასოს და რეაგირება მოახდინოს შესაბამის გამოწვევებსა და რისკებზე. ამ ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის კორონავირუსის შემთხვევების კლება, სახელმწიფო ზომები მასობრივი ვაქცინაციის დასაწყებად და დაწესებული შეზღუდვების მოსახსნელად, 2021 წელს ეკონომიკის აღდგენის გარკვეულ იმედს იძლევა.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ექვემდებარება სხვადასხვაგვარ ინტერპრეტაციებს, და შესაძლოა ხშირი იყოს ცვლილებები. შესაბამის საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ ეჭვქვეშ დააყენონ ხელმძღვანელობის მხრიდან კანონმდებლობის ამგვარი ინტერპრეტაციები ბანკის ოპერაციებთან და საქმიანობასთან მიმართებაში. ეს შეიძლება მომავალში შეეხოს ისეთ ოპერაციებსა და საქმიანობასაც, რომლებიც ადრე ეჭვქვეშ არ დამდგარა. ამის გამო კომპანიას შეიძლება დაეკისროს დამატებითი გადასახადები, ჯარიმები და საურავები. სახელმწიფო ორგანოებს უფლება აქვთ, საგადასახადო კუთხით შეამოწმონ ფისკალური პერიოდები, კერძოდ – შემოწმების წლიდან წინა სამი კალენდარული წელი. ზოგ შემთხვევაში შემოწმებამ შეიძლება უფრო დიდი პერიოდიც მოიცვას.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის მოქმედ შესაბამის კანონმდებლობას ადეკვატურად განმარტავს და რომ ბანკს დარიცხული აქვს ყველა სათანადო გადასახადი.

იურიდიული საკითხები

ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში შესაძლებელია ბანკის წინააღმდეგ სარჩელები აღიძრას. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ამ სარჩელებიდან გამომდინარე საბოლოო ვალდებულებას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა ბანკის ფინანსურ მდგომარეობაზე ან სამომავლო ფუნქციონირებაზე.

2020 წლის განმავლობაში ბანკს ორი მიმდინარე სასამართლო დავა ჰქონდა. პირველ დავაში ბანკი, თავის თანამშრომლებთან ერთად, არის სოლიდარულად პასუხისმგებელი მოპასუხე. მოსარჩელის მიერ მოთხოვნილი თანხა 883 ლარს შეადგენდა. ბანკი ასევე მოპასუხეა სხვა დავაში თავისი ერთ-ერთი ვადაგასული საიჯარო ხელშეკრულების თაობაზე, სადაც მოსარჩელე ბანკისგან 1,835 ლარის ანაზღაურებას ითხოვს. ბანკის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ რომელიმე დავის წაგებით გამოწვეული ზარალის ალბათობა მცირეა, შესაბამისად, მათთან დაკავშირებით ანარიცხები არ შეუქმნია.

პირობითი ვალდებულებები

2020 წლისა და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის პირობითი ვალდებულებები შედგებოდა შემდეგისგან:

	2020	2019
საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებები		
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	35,706	41,543
აკრედიტივები	181	980
	35,887	42,523
ვალდებულებები საოპერაციო იჯარიდან		
1 წლამდე	139	112
1-დან 5 წლამდე	38	-
	177	112
ვალდებულების შესრულების გაცემული გარანტიები		
ვალდებულების შესრულების გაცემული გარანტიები	34,872	37,255
	34,872	37,255
გამოკლებული: საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	(395)	(414)
პირობითი ვალდებულებები (უზრუნველყოფის გამოქვითვამდე)	70,541	79,476
გამოკლებული: გამოშვებული გარანტიების უზრუნველსაყოფად ფლობილი ანაზღაურებები (მე-14 შენიშვნა)	(14,001)	(14,351)
პირობითი ვალდებულებები	56,540	65,125

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

18. პირობითი ვალდებულებები (გაგრძელება)

იურიდიული საკითხები (გაგრძელება)

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში მომხდარი ცვლილების ანალიზი:

	<i>აკრედიტივები</i>	<i>აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2020 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(1)	(413)	(414)
ახალი დავალიანება	-	(235)	(235)
ვადამოსული დავალიანება	1	654	655
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	-	(401)	(401)
2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	-	(395)	(395)

გაცემული გარანტიებისა და აკრედიტივების ყველა ნაშთი 1-ელ სტადიას მიეკუთვნება.

2019 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვებში მომხდარი ცვლილების ანალიზი:

	<i>აკრედიტივები</i>	<i>აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები</i>	<i>სულ</i>
მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2019 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	(2)	(68)	(70)
ახალი დავალიანება	-	(214)	(214)
ვადამოსული დავალიანება	1	464	465
სავალუტო კურსის და სხვა მოძრაობა	-	(595)	(595)
2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	(1)	(413)	(414)

19. წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან

წმინდა შემოსავალი გასამრჯელოდან და საკომისიო მოსაკრებლიდან მოიცავს შემდეგს:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
გაცემული გარანტიები და აკრედიტივები	1,041	843
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	370	299
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	219	223
საკასო ოპერაციები	85	99
შემოსავალი საბროკერო ოპერაციებიდან	-	8
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	1,715	1,472
საანგარიშსწორებო ოპერაციები	(492)	(376)
ოპერაციები პლასტიკური ბარათებით	(380)	(438)
საკასო ოპერაციები	(5)	(3)
გაცემული გარანტიები და აკრედიტივები	(3)	(53)
შემოსავალი საბროკერო ოპერაციებიდან	-	(1)
საკომისიო ხარჯი	(880)	(871)
წმინდა საკომისიო შემოსავალი	835	601

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

19. წმინდა საკომისიო შემოსავალი (გაგრძელება)

შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ბანკის შემოსავალს მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან ძირითადად წარმოადგენს გასამრჯელო და საკომისიო შემოსავალი. 2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში აღიარებულმა შემოსავალმა მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან შეადგინა 1,715 ათასი ლარი (2019 წ.: 1,472 ათასი ლარი).

მომხმარებლებთან გაფორმებულ ხელშეკრულებებთან დაკავშირებით, ბანკმა ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარა შემდეგი სახელშეკრულებო აქტივები და ვალდებულებები:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
გადავადებული შემოსავალი (წარმოდგენილი სხვა ვალდებულებებში)	24	31

ბანკი, როგორც წესი, გასამრჯელოს და საკომისიოს იღებს შესაბამისი გარიგების დასრულებამდე ან დასრულებისთანავე (ისეთი ხელშეკრულებების შემთხვევაში, რომელთა მიხედვითაც შესასრულებელი მოვალეობა შესრულებულია დროის გარკვეულ მომენტში, მაგალითად ანგარიშსწორების ოპერაციები). დროთა განმავლობაში გაწეული მომსახურებისთვის (მაგალითად, მომსახურება, რომელზეც მიიღება გარანტიების და აკრედიტივების გაცემის გასამრჯელო) ბანკი, ჩვეულებრივ, წინასწარ მოითხოვს თვითურ, კვარტალურ ან წლიურ საკომისიოს, რომელიც ფარავს მთლიანი სახელშეკრულებო პერიოდის შესაბამის მონაკვეთს.

ბანკმა აღიარა 31 ათასი ლარის შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდში, რომელიც უკავშირდება მომდევნო პერიოდზე გადატანილ სახელშეკრულებო ვალდებულებებს და ასახულია გადავადებულ შემოსავალში 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

20. თანამშრომლებზე გაწეული, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები

თანამშრომლებზე გაწეული, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები მოიცავს შემდეგს:

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
ხელფასები	13,635	12,178
პრემიები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი	2,962	3,161
თანამშრომლებზე გაწეული ხარჯი	16,597	15,339
პროფესიული მომსახურება	3,268	3,242
დანახარჯი რეკლამაზე	1,843	1,386
საოპერაციო იჯარა	854	1,474
კავშირგაბმულობა	304	229
კომუნალური მომსახურება	272	220
თანამშრომელთა გადამზადება	228	244
კადრების შერჩევის ხარჯი	203	35
საოფისე მარაგები	159	514
დაზღვევის ხარჯი	131	89
მგზავრობისა და სამივლინებო ხარჯები	95	261
საწევრო შენატანები	84	57
გადასახადები მოგების გადასახადის გარდა	78	81
დაცვა-უსაფრთხოების ხარჯები	65	30
კორპორაციული წამახალისებელი ღონისძიებები	62	126
ტექნიკური მომსახურება და ექსპლუატაცია	57	75
ქველმოქმედებაზე გაწეული დანახარჯები	21	50
ანაზრის დაზღვევის საკომისიო	13	5
სხვა	239	249
ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები	7,976	8,367

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

20. თანამშრომლებზე გაწეული, ზოგადი და ადმინისტრაციული ხარჯები (გაგრძელება)

სხვა ზოგად და ადმინისტრაციულ ხარჯებში შედის ახალი ფილიალების გახსნასთან დაკავშირებული ერთჯერადი ხარჯები.

ბანკის აუდიტორის ანაზღაურება 31 დეკემბრით დასრულებული 2020 და 2019 წლებისთვის მოიცავს შემდეგს (დღგ-ის გარეშე):

	<i>2020</i>	<i>2019</i>
გასამრჯელო ბანკის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტისთვის	138	124
სხვა მარწმუნებელი მომსახურების დანახარჯები	55	52
სხვა პროფესიული მომსახურების დანახარჯები	10	6
სულ გასამრჯელოები და ხარჯები	203	182

სხვა აუდიტორებისა და აუდიტორული კომპანიებისთვის მათ მიერ გაწეულ პროფესიულ მომსახურებაში გადასახდელი გასამრჯელო და ასანაზღაურებელი დანახარჯები შეადგენდა 34 ათას ლარს (2019 წ.: 37 ათასი ლარი).

ბანკის თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა 2020 წლის განმავლობაში იყო 337, მათ შორის, ზედა რგოლის საშუალოდ 3 ხელმძღვანელი, შუა რგოლის საშუალოდ 49 ხელმძღვანელი, საშუალოდ 282 სხვა თანამშრომელი და დროებითი მომსახურების ხელშეკრულებებით დაქირავებული საშუალოდ 3 თანამშრომელი (2019 წ.: თანამშრომლების საშუალო რაოდენობა იყო 258, მათ შორის ზედა რგოლის საშუალოდ სამი ხელმძღვანელი, შუა რგოლის საშუალოდ 46 ხელმძღვანელი, საშუალოდ 207 სხვა თანამშრომელი და დროებითი მომსახურების ხელშეკრულებებით დაქირავებული საშუალოდ 2 თანამშრომელი).

21. რისკის მართვა**შესავალი**

ბანკის საქმიანობას ყოველთვის ახასიათებს რისკები, მაგრამ მათი მართვა ხდება იდენტიფიცირების, შეფასებისა და კონტროლის მუდმივი პროცესებით, როგორცაა ლიმიტების დაწესება და კონტროლის სხვა ელემენტები. რისკის მართვის ამ პროცესს გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს ბანკის უწყვეტი შემოსავლიანობისათვის და ბანკში თითოეული პირი არის ანგარიშვალდებული თავის მოვალეობებთან დაკავშირებულ რისკებზე. ბანკს აქვს საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები. საბაზრო რისკი თავის მხრივ იყოფა სავაჭრო და არასავაჭრო რისკებად. მისთვის ასევე დამახასიათებელია საოპერაციო რისკები.

რისკების კონტროლის დამოუკიდებელი პროცესი არ მოიცავს ისეთ ბიზნეს რისკებს, როგორებიცაა გარემო პირობების, ტექნოლოგიების და ინდუსტრიის ცვლილებების რისკები. ისინი კონტროლდება ბანკის სტრატეგიული დაგეგმარების პროცესით.

რისკის მართვის სტრუქტურა**დირექტორთა საბჭო**

დირექტორთა საბჭო პასუხისმგებელია რისკების მართვის საერთო მიდგომის ჩამოყალიბებასა და რისკების მართვის სტრატეგიებისა და პრინციპების დამტკიცებაზე. რისკების განსაზღვრასა და კონტროლზე საბოლოო პასუხისმგებლობა დირექტორთა საბჭოს ეკისრება. რისკების მართვას და ზედამხედველობას ახორციელებს ბანკის სხვადასხვა განყოფილება და კომიტეტი.

რისკის მართვა

რისკის მართვის განყოფილებას ევალება რისკის მართვის სისტემის განსაზღვრა, დანერგვა და მართვა.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

შესავალი (გაგრძელება)

აქტივ-პასივების კომიტეტი

აქტივ-პასივების კომიტეტი პასუხისმგებელია ბანკის აქტივებისა და ვალდებულებების, და მთლიანი ფინანსური სტრუქტურის მართვაზე. იგი ასევე პასუხისმგებელია ბანკის დაფინანსების, ლიკვიდურობის, საპროცენტო განაკვეთისა და კაპიტალის ადეკვატურობის რისკებზე.

შიდა აუდიტი

რისკის მართვის პროცესებს მთელ ბანკში შემოწმებას მუდმივად უტარებს შიდა აუდიტის განყოფილება. იგი ამოწმებს პროცედურების ადეკვატურობას, მათ სტრუქტურას და ეფექტურობას, ასევე ბანკის შესაბამისობას მარეგულირებელი ორგანოს მოთხოვნებთან და შიდა პროცედურებთან. შიდა აუდიტი ყველა შეფასების შედეგს განიხილავს ხელმძღვანელობასთან და აუდიტის კომიტეტს შედეგებსა და რეკომენდაციებს მოახსენებს.

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი პასუხს აგებს რისკებთან დაკავშირებულ ძირითად საკითხებზე, მართავს და ზედამხედველობას უწევს ბანკის სხვა განყოფილებების მიერ რისკებთან დაკავშირებით მიღებულ გადაწყვეტილებებს და კონტროლის ფუნქციების შესრულებას, რომლებიც უკავშირდება კონტროლის საერთო გარემოს, ხელით შესრულებული, ტექნოლოგიებზე დამოკიდებული ან კომპიუტერული პროგრამების მეშვეობით კონტროლის მექანიზმებს, რისკის გამიზნულად ან უნებლიეთ არასწორად შეფასებას, თაღლითობის, ან ქონების მითვისების რისკს, ინფორმაციის დაცვას, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლას, და სხვ. აუდიტის კომიტეტი შედგება სამი წევრისგან, რომელთაგან ორი დამოუკიდებელია.

რისკის შეფასებისა და ანგარიშგების სისტემა

რისკების მონიტორინგი და კონტროლი უმთავრესად ხორციელდება ბანკის მიერ დადგენილ ლიმიტებზე დაყრდნობით. ეს ლიმიტები ასახავს ბანკის ბიზნეს სტრატეგიას, საბაზრო გარემოს და მისთვის მისაღებ რისკის დონეს. გარდა ამისა, ბანკი მონიტორინგს უწევს და აფასებს რისკისადმი ზოგად მდგრადობას რისკის ყველა ტიპისა და ღონისძიების გათვალისწინებით. რისკებთან დაკავშირებით ყველა განყოფილება ანგარიშვალდებულია აქტივ-პასივების კომიტეტის მიმართ. შესაბამისი შეხვედრები თვეში ერთხელ ტარდება.

რისკის ჭარბი კონცენტრაცია

კონცენტრაცია წარმოიქმნება, როდესაც მთელი რიგი მონაწილე მხარეები ჩართულნი არიან ანალოგიურ საქმიანობებში, ერთსა და იმავე გეოგრაფიულ ერთეულში საქმიანობენ, ან აქვთ მსგავსი ეკონომიკური მახასიათებლები, რის გამოც მათ მიერ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულების უნარზე ერთნაირად მოქმედებს ეკონომიკური, პოლიტიკური და სხვა პირობების ცვლილებები. კონცენტრაცია მიგვანიშნებს ბანკის საქმიანობის მეტ მგრძობილობაზე იმ გარემოებების მიმართ, რომლებიც ზემოქმედებას ახდენენ კონკრეტულ დარგზე ან გეოგრაფიულ მდებარეობაზე.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი განიცდის ზარალს, თუ მისი მომხმარებლები, კლიენტები ან კონტრაპენტები ვერ შეძლებენ სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებას. ბანკი საკრედიტო რისკს მართავს და აკონტროლებს რისკის მოცულობაზე მისთვის მისაღები ლიმიტის დაწესებით ცალკეული მონაწილე მხარეებისთვის და რისკების ამ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგით.

ბანკმა შეიმუშავა საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი, რათა უზრუნველყოს გარიგებაში მონაწილე მხარეების კრედიტუნარიანობაში სავარაუდო ცვლილებების ადრეული გამოვლენა. მათ შორისაა უზრუნველყოფის რეგულარული შემოწმებაც. საკრედიტო რეიტინგის გადახედვის პროცესი ბანკს საშუალებას აძლევს შეაფასოს რისკებით გამოწვეული პოტენციური ზარალი და მიიღოს მკორექტირებელი ზომები.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

მსესხებლის მიერ ლიმიტების დარღვევის მონიტორინგი ხდება გაცემულ სესხებზე. საკრედიტო კომიტეტი შეიძლება ამ ლიმიტების შეცვლის ინიციატივით გამოვიდეს. საჭიროების შემთხვევაში ბანკი ითხოვს გირაოს და კომპანიის თავდებობას. საკრედიტო რისკების მონიტორინგი ხდება უწყვეტად, ხოლო მათი გადახედვა ხდება ყოველწლიურად ან უფრო ხშირად.

საკრედიტო ხასიათის ვალდებულებების რისკი

ბანკი თავის კლიენტებს სთავაზობს გარანტიებს, რომელთა მიხედვითაც ბანკს შესაძლოა მოუწიოს მათი სახელით გადახდა. ასეთი თანხების ამოღება კლიენტებისგან ხდება გარანტიის პირობების მიხედვით. ამ შემთხვევაში, ბანკი დგას სესხის გაცემის ანალოგიური რისკების წინაშე, ამ რისკების შემცირება ხდება სესხებზე გამოყენებული პოლიტიკისა და კონტროლის პროცესების შესაბამისად.

გაუფასურების შეფასება

ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს გამოითვლის ალბათობის რამდენიმე სცენარზე დაყრდნობით იმისათვის, რომ შეაფასოს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი დეფიციტი, რომელიც დისკონტირებულია ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთთან მიახლოებული განაკვეთით. ფულადი სახსრების დეფიციტი არის სხვაობა ხელშეკრულების შესაბამისად ბანკისთვის გადასახდელ ფულად ნაკადებს და იმ ფულად ნაკადებს, რომელთა მიღებასაც საწარმო მოელის. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაანგარიშება მოცემულია ქვემოთ და მისი ძირითადი კომპონენტებია:

დეფოლტის ალბათობა	დეფოლტის ალბათობა არის გარკვეული დროის განმავლობაში დეფოლტის დადგომის შესაძლებლობის შეფასება. დეფოლტი შეიძლება დადგეს მხოლოდ შესაფასებელი პერიოდის გარკვეულ მომენტში, თუ სესხის აღიარება მანამდე არ შეწყვეტილა და ჯერ კიდევ პორტფელის ნაწილია.
დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება	დეფოლტის მომენტისთვის არის დეფოლტის სამომავლო თარიღისთვის განსაზღვრული დავალიანება, რომელიც ითვალისწინებს საანგარიშგებო თარიღის შემდეგ დავალიანებაში მოსალოდნელ ცვლილებებს, მათ შორის ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს (დაფარვის გრაფიკის მიხედვით ან არა), სესხის გაცემის ვალდებულებების ფარგლებში კრედიტების მოსალოდნელ ათვისებას და გადაუხდელ შენატანებზე დარიცხულ პროცენტს.
დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში	დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში არის დროის გარკვეულ მომენტში დეფოლტის დადგომის შემთხვევაში წარმოქმნილი ზარალის შეფასება. ეყრდნობა სხვაობას გადასახდელ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომელთა მიღებასაც კრედიტორი მოელის, მათ შორის უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციის გზით. ჩვეულებრივ, გამოიხატება დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების პროცენტის სახით.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი იქმნება 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე დაყრდნობით, თუ არ შეიმჩნევა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ან გაუფასურების სხვა ნიშნები რეზერვის შექმნის თარიღიდან, რა შემთხვევაშიც მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი დაეყრდნობა აქტივის არსებობის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს (აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ნაწილი, კერძოდ ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევების შედეგად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომლებიც შესაძლოა დადგეს საანგარიშგებო თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში. აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და 12-თვიანი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება ან ინდივიდუალურად, ან კოლექტიურად, შესაბამისი ფინანსური აქტივების პორტფელის ხასიათიდან გამომდინარე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ბანკმა დანერგა პოლიტიკა, რომლის მიხედვითაც, თითოეული საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის აფასებს, თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნად არის თუ არა გაზრდილი ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკი, რისთვისაც ითვალისწინებს დეფოლტის რისკის ცვლილებას ფინანსური ინსტრუმენტის დარჩენილი ვადის განმავლობაში. ზემოაღნიშნულ პროცესზე დაყრდნობით, ბანკი აჯგუფებს თავის სესხებს 1-ელ, მე-2, მე-3 სტადიებად და შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებულად, როგორც აღწერილია ქვემოთ:

- 1-ლი სტადია სესხების თავდაპირველი აღიარებისას ბანკი ქმნის რეზერვს 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით. პირველი სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მეორე სტადიიდან.
- მე-2 სტადია როდესაც სესხის წარმოშობის შედეგად საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვნად არის გაზრდილი, ბანკი ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს. მეორე სტადიის სესხები ასევე მოიცავს ისეთ სესხებს, რომელთა საკრედიტო რისკი შემცირებულია და სესხი რეკლასიფიცირებულია მესამე სტადიიდან.
- მე-3 სტადია სესხები, რომლებიც საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად მიიჩნევა. ბანკის ქმნის აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვს.

შესყიდვისას ან შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული აქტივები არის ისეთი ფინანსური აქტივები, წარმოქმნისას რომლებიც გაუფასურებულია თავდაპირველი აღიარებისას. შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებულ აქტივები აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით თავდაპირველი აღიარებისას და საპროცენტო შემოსავლის აღიარება შემდეგ ხდება კრედიტის მიხედვით დაკორექტირებული ევექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძველზე. მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ან შემცირება ხდება მხოლოდ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალში მომხდარი ცვლილების შესაბამისად.

დეფოლტის და გამოსწორების განმარტება

ბანკი ფინანსურ ინსტრუმენტს გადაუხდელოდ და, შესაბამისად, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსაანგარიშებლად, მე-3 სტადიაზე მყოფად (საკრედიტო რისკით გაუფასურებულად) მიიჩნევს მაშინ, როდესაც მსესხებელი 90 დღით დააგვიანებს ხელშეკრულების თანახმად გადახდას. ბანკი სხვა ბანკებისგან მისაღებ თანხებს მიიჩნევს გადაუხდელოდ და იღებს დაუყოვნებლივ ზომებს მაშინ, როდესაც დღის განმავლობაში მოთხოვნილი გადახდები არ იფარება სამუშაო დღის დახურვის დროისთვის ცალკეული ხელშეკრულებების შესაბამისად.

იმის ხარისხობრივი შეფასებისას, კლიენტს დარღვეული აქვს თუ არა გადახდის პირობა, ბანკი ასევე განიხილავს სხვადასხვა შემთხვევას, რომლებიც შეიძლება მიუთითებდეს იმაზე, რომ გადახდა არ არის მოსალოდნელი. ასეთი მოვლენების დადგომისას, ბანკი საგულდაგულოდ ამოწმებს მომხმარებლის სტატუსს, რათა, თუ მან არ შეასრულა ვალდებულება, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლისას მიაკუთვნოს მე-3 სტადიას, ან ხომ არ არის მე-2 სტადია უფრო მართებული.

ბანკმა განსაზღვრა გარკვეული კრიტერიუმები, რომლებიც უნდა დაკმაყოფილდეს იმისათვის, რომ აქტივი გამოსწორებულად ჩაითვალოს. გადაწყვეტილება იმის შესახებ, აქტივი მეორე სტადიას უნდა მიეკუთვნოს თუ პირველს, დამოკიდებულია დეფოლტის აღმოფხვრისას განახლებულ საკრედიტო რეიტინგზე, და იმაზე, ხომ არ მიანიშნებს ეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდაზე თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

შიდა რეიტინგი და დეფოლტის ალბათობის შეფასების პროცესი

ბანკის საკრედიტო რისკის განყოფილება თავის საქმიანობაში შიდა რეიტინგის მოდელს ეყრდნობა. ბანკი სხვადასხვა მოდელს იყენებს თავისი მთავარი პორტფელებისთვის, რომლებითაც თავის მომხმარებლებს ანიჭებს შიდა რეიტინგის შეფასებებს Aaa-დან Ca-C-ის ჩათვლით. მოდელები მოიხმარს როგორც ხარისხობრივ, ისე რაოდენობრივ ინფორმაციას და, უშუალოდ მსესხებლის შესახებ ინფორმაციის გარდა, ასევე გამოიყენებს დამატებით გარე ინფორმაციას, რომელმაც შეიძლება გავლენა მოახდინოს მსესხებლის ქცევაზე. თუ შესაძლებელია, ისინი ასევე ეყრდნობა ადგილობრივი და საერთაშორისო გარე სარეიტინგო სააგენტოებისგან მიღებული ინფორმაციას. თითოეულ სტადიას ენიჭება დეფოლტის ალბათობები, რომლებიც მოიცავს საპროგნოზო ინფორმაციას და, ფასს 9-ის შესაბამისად, რისკის სტადიების მიხედვით კლასიფიკაციას. იგივე მეორდება თითოეული ეკონომიკური სცენარისთვის, სიტუაციიდან გამომდინარე.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები

ბანკის სახაზინო და ბანკთაშორისი ურთიერთობები და კონტრაქტები არიან ფინანსური მომსახურების გამწევი დაწესებულებები, ბანკები. ამ ურთიერთობებისთვის ბანკის საკრედიტო რისკის განყოფილება აანალიზებს საჯაროდ ხელმისაწვდომ ინფორმაციას, როგორცაა ფინანსური ინფორმაცია და სხვა გარე მონაცემები, მაგალითად, გარე რეიტინგები, და მათ ანიჭებს შიდა რეიტინგს ქვემოთ მოცემული ცხრილის მიხედვით.

კორპორატიული და კომერციული სესხები

კორპორატიული და კომერციული სესხების შემთხვევაში, მსესხებლებს აფასებენ ბანკის საკრედიტო რისკის განყოფილების სპეციალისტები. საკრედიტო რისკის შეფასება ეყრდნობა კრედიტუნარიანობის შეფასების მოდელს, რომელიც ითვალისწინებს სხვადასხვა ისტორიულ, მიმდინარე და საპროგნოზო ინფორმაციას, როგორცაა:

- ▶ ისტორიული ფინანსური ინფორმაცია, კლიენტის მიერ მომზადებულ პროგნოზებთან და ბიუჯეტებთან ერთად. ეს ფინანსური ინფორმაცია მოიცავს რეალიზებულ და მოსალოდნელ შედეგებს, გადახდისუნარიანობის, ლიკვიდურობის და სხვა შესაბამის კოეფიციენტებს, რომლებიც ფასდება კლიენტის ფინანსური მდგომარეობა. ზოგიერთი ეს მაჩვენებელი ჩადებულია კლიენტებთან შეთანხმების პირობებში და ამიტომ, მეტი ყურადღებით ფასდება;
- ▶ მესამე მხარეებისგან კლიენტების შესახებ მიღებული ნებისმიერი საჯარო ინფორმაცია. ეს გულისხმობს სარეიტინგო სააგენტოების მიერ მიწოდებულ გარე რეიტინგებს, დამოუკიდებელი ანალიტიკოსების ანგარიშებს, საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული ობლიგაციების ფასებს, პრესრელიზებს და სტატიებს;
- ▶ ნებისმიერი მაკროეკონომიკური ან გეოპოლიტიკური ინფორმაცია, მაგალითად, მშპ-ის ზრდა, რომელიც აქტუალურია კონკრეტული დარგისთვის და გეოგრაფიული სემენტებისთვის, რომლებშიც კლიენტი ეწევა საქმიანობას;
- ▶ ნებისმიერი სხვა ობიექტური და გადამოწმებადი ინფორმაცია კლიენტის მმართველობის ხარისხისა და უნარების შესახებ, რაც განსაზღვრავს კომპანიის საქმიანობას.

სამომხმარებლო სესხები

სამომხმარებლო დაკრედიტება გულისხმობს კლიენტებისთვის სესხების, საკრედიტო ბარათებისა და ოვერდრაფტების შეთავაზებას. ამ პორტფელის საკრედიტო რისკი და სესხებზე შესაძლო დანაკარგების შესაბამისი რეზერვი მოქმედი სესხების შემთხვევაში ფასდება კოლექტიურად, ხოლო უმოქმედო სესხების შემთხვევაში – ინდივიდუალურად.

ბანკის შიდა საკრედიტო რეიტინგის შეფასება:

<i>შიდა რეიტინგის შეფასება</i>	<i>შიდა რეიტინგი</i>	<i>დეფოლტის ალბათობა</i>	<i>შიდა სარეიტინგო განმარტება</i>
1 კლასი	Aaa	0.0010%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	Aa1	0.0018%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	Aa2	0.0032%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	Aa3	0.0055%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	A1	0.0097%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	A2	0.0169%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	A3	0.0296%	მაღალი შეფასება
1 კლასი	Baa1	0.0517%	სტანდარტული შეფასება
1 კლასი	Baa2	0.0904%	სტანდარტული შეფასება
1 კლასი	Baa3	0.1581%	სტანდარტული შეფასება
1 კლასი	Ba1	0.2761%	სტანდარტული შეფასება
1 კლასი	Ba2	0.4820%	სტანდარტული შეფასება
1 კლასი	Ba3	0.8400%	სტანდარტული შეფასება
2 კლასი	B1	1.4600%	სტანდარტული შეფასება
2 კლასი	B2	2.5259%	სტანდარტული შეფასება
Class 3	B3	4.3360%	სტანდარტული შეფასება
Class 3	Caa1	7.3454%	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება
Class 3	Caa2	12.1777%	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება
Class 3	Caa3	19.5191%	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება
Class 3	Ca-C	29.7853%	სტანდარტულზე დაბალი შეფასება
	ვალდებულების შეუსრულებლობა	100.0000%	გაუფასურებული

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება

დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანება წარმოადგენს იმ ფინანსური ინსტრუმენტების მთლიან საბალანსო ღირებულებას, რომლებზეც ხდება გაუფასურების გამოთვლა, და ითვალისწინებს როგორც კლიენტის უნარს, გაზარდოს დავალიანების მოცულობა დეფოლტის მოახლოებისას, ისე მის უნარს, დავალიანება ვადაზე ადრე დაფაროს. პირველი სტადიის სესხის შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების გამოსათვლელად, ბანკი აფასებს დეფოლტის მოვლენების დადგომის შესაძლებლობას 12-თვიანი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის ვადაში – 12 თვის განმავლობაში. მეორე და მესამე სტადიების, ასევე შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებული ფინანსური აქტივების შემთხვევაში, დეფოლტის მომენტისთვის დაუფარავი დავალიანების შეფასება ხდება ინსტრუმენტის არსებობის ვადის განმავლობაში დამდგარი დეფოლტის მოვლენების გათვალისწინებით.

დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში

საკრედიტო რისკის შეფასება ეფუძნება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების სტანდარტიზებული შეფასების სტრუქტურას, რომელიც იწვევს დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების კონკრეტულ განაკვეთს. დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების ეს განაკვეთები ითვალისწინებს დეფოლტის მომენტისთვის მოსალოდნელ დაუფარავ დავალიანებას იმ თანხასთან შედარებით, რომლის აღდგენაც ან რეალიზაციაც მოსალოდნელია უზრუნველყოფის ნებისმიერი დასაკუთრებული საგნიდან.

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

ბანკი მუდმივად ახდენს ყველა მისი აქტივის მონიტორინგს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გათვალისწინებით. იმის განსასაზღვრად, ინსტრუმენტი ან ინსტრუმენტთა პორტფელი 12 თვის განმავლობაში მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს ექვემდებარება, თუ აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს, ბანკი აფასებს ჰქონდა თუ არა ადგილი მნიშვნელოვან ზრდას საკრედიტო რისკში თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

ბანკი ასევე მიმართავს შეფასების მეორად, ხარისხობრივ მეთოდს აქტივის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის გამოსაწვევად, როგორცაა, მაგალითად, კლიენტის/სესხის შეყვანა საყურადღებო სიაში ან ანგარიშის რესტრუქტურისა და კრედიტუნარიანობის გამომწვევი მოვლენის დადგომის გამო. საკრედიტო რეიტინგში ცვლილებების მიუხედავად, თუ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გადახდები 30 დღეზე მეტი ხნითაა ვადაგადაცილებული, ითვლება, რომ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარებიდან მნიშვნელოვნად გაიზარდა.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის კოლექტიურ საფუძველზე შეფასებისას მსგავსი აქტივების ჯგუფისთვის, ბანკი იყენებს შეფასების იგივე პრინციპებს იმის განსასაზღვრად, ხომ არ ჰქონია ადგილი მნიშვნელოვან ზრდას საკრედიტო რისკში თავდაპირველი აღიარების შემდეგ.

კოლექტიურად შეფასებული ფინანსური აქტივების დაჯგუფება

ქვემოთ მოცემული ფაქტორებიდან გამომდინარე, ბანკი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს განსაზღვრავს კოლექტიურ ან ინდივიდუალურ საფუძველზე.

აქტივების კლასები, რომლებისთვისაც ბანკი ინდივიდუალურად გამოითვლის მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალს:

- ▶ მე-3 სტადიის ყველა აქტივი, ფინანსური აქტივის კლასის მიუხედავად;
- ▶ მე-2 სტადიის და მე-3 სტადიის კორპორატიული და კომერციული პორტფელი;
- ▶ კრედიტის ოდენობა, რომელიც შესაძლოა კლასიფიცირებულ იქნას შესყიდვისას ან წარმოქმნისას გაუფასურებულად, როდესაც თავდაპირველი სესხის აღიარება წყდება და ახალი სესხი აღიარდება სესხის რესტრუქტურისა და შედეგად.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

აქტივების კლასები ბანკის მიერ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისას კოლექტიურ საფუძველზე მოიცავს შემდეგს:

- ▶ ბანკის კომერციული პორტფელის უფრო მცირე ან უფრო ერთგვაროვანი ნაშთები;
- ▶ 1-ლი სტადიისა და მე-2 სტადიის სამომხმარებლო სესხები.

ბანკი ამ სესხებს აჯგუფებს უმფრო მომცრო ერთგვაროვან პორტფელებად, სესხების შიდა და გარე მახასიათებლების ერთობლიობის საფუძველზე, მაგალითად, შიდა რეიტინგის, გადაცილებული ვადების, პროდუქტის ტიპის ან მსესხებლის დარგის მიხედვით.

საპროგნოზო ინფორმაცია და მრავალჯერადი ეკონომიკური სცენარები

თავის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელეებში ბანკი მთელ რიგ საპროგნოზო ინფორმაციას ეყრდნობა და მათგან იღებს ისეთ ეკონომიკურ მაჩვენებლებს, როგორცაა:

- ▶ მშპ-ის ზრდა;
- ▶ ინფლაცია.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოყენებული ამოსავალი მონაცემები და მოდელეები შეიძლება ყოველთვის არ ასახავდეს ბაზრის ყველა მახასიათებელს ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის. ამის მხედველობაში მისაღებად, დროებითი შესწორებების სახით ხდება ხარისხობრივი კორექტირებები ან განახლებები, როდესაც ეს სხვაობები საკმაოდ არსებითია.

ბანკი საპროგნოზო ინფორმაციას იღებს სებ-ის, საქსტატის, საერთაშორისო სავალუტო ფონდის, World and Regional Economic Outlooks-ების, S&P Global Ratings-ის და სხვ. მიერ გამოქვეყნებული წყაროებიდან. ბანკის საკრედიტო რისკის განყოფილების ექსპერტები განსაზღვრავენ სხვადასხვა სცენარისთვის მისანიჭებელ წონებს. ცხრილებში მოცემულია ძირითადი საპროგნოზო ეკონომიკური ცვლადები/დაშვებები, რომლებიც გამოიყენება ეკონომიკურ სცენარებში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად. „მომდევნო წლების“ სვეტში რიცხვები წარმოადგენს გრძელვადიან საშუალო არითმეტიკულს და ამიტომ, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ყველა სცენარისთვის ერთი და იგივეა:

მთავარი ფაქტორები	მოსალოდ- ნელი საკრე- დიტო ზარალის სცენარი	მინიჭე- ბული ალბათო- ბები, %	2021	2022	2023	2020	2021	2022
მშპ-ის ზრდა, %								
	ოპტიმის- ტური	25%	5.5%	5.5%	5.0%	5.5%	6.0%	5.0%
	საბაზისო სცენარი	50%	4.5%	4.0%	4.5%	4.5%	5.0%	5.0%
	პესიმის- ტური	25%	2.5%	4.0%	4.5%	2.5%	3.5%	4.5%
ინფლაციის დონე								
	ოპტიმის- ტური	25%	3.5%	3.0%	3.0%	4.5%	3.5%	3.0%
	საბაზისო სცენარი	50%	3.7%	3.0%	3.0%	4.5%	2.5%	3.0%
	პესიმის- ტური	25%	5.5%	4.0%	3.0%	7.0%	5.0%	3.0%

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო ხარისხი ფინანსური აქტივის კლასების მიხედვით

ფინანსური აქტივების საკრედიტო რეიტინგი იმართება ბანკის შიდა საკრედიტო სარეიტინგო სისტემით, ზემოთ აღწერილი ფორმით. ქვედა ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური აქტივების სხვადასხვა კლასის საკრედიტო ხარისხი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის საკრედიტო განახლებულ რეიტინგების სისტემაზე დაყრდნობით:

	შენიშვნა	მალალი შეფასება	სტანდარ-ტული შეფასება	სტანდარ-ტულზე დაბალი შეფასება	გაუფასურებული	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	5	9,866	23,828	-	-	33,694
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	-	46,518	-	-	46,518
კორპორატიული		-	128,623	31,011	-	159,634
კომერციული		-	45,882	117,932	4,204	168,018
სამომხმარებლო		5,054	3,985	907	9	9,955
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული						
სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	-	46,638	-	-	46,638
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	18	7,014	18,817	9,875	-	35,706
აკრედიტივები	18	-	-	181	-	181
სულ		21,934	314,291	159,906	4,213	500,344

ცხრილი გვიჩვენებს სხვადასხვა კლასის ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

	შენიშვნა	მალალი შეფასება	სტანდარ-ტული შეფასება	სტანდარ-ტულზე დაბალი შეფასება	გაუფასურებული	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, გარდა ნაღდი ფულის ნაშთისა სალაროში	5	49,272	35,079	-	-	84,351
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	6	-	58,670	-	-	58,670
კორპორატიული		-	148,894	9,116	840	158,850
კომერციული		-	85,887	57,225	-	143,112
სამომხმარებლო		731	521	354	9	1,615
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული						
სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	8	-	26,877	-	-	26,877
აუთვისებელი საკრედიტო ხაზები	18	2,333	24,560	14,650	-	41,543
აკრედიტივები	18	-	345	635	-	980
სულ		52,336	380,833	81,980	849	515,998

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

ბანკის ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების გეოგრაფიული კონცენტრაცია მოცემულია ქვემოთ:

	2020				2019			
	საქართველო	ეთგო	სხვა არა-ეთგო	სულ	საქართველო	ეთგო	სხვა არა-ეთგო	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	27,131	10,103	1,884	39,118	36,061	12,283	40,607	88,951
მოთხოვნები								
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	46,518	-	-	46,518	58,670	-	-	58,670
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	320,084	-	34	320,118	297,785	-	-	297,785
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	46,223	-	-	46,223	26,480	-	-	26,480
სხვა აქტივები	458	12	60	530	485	168	22	675
	440,414	10,115	1,978	452,507	419,481	12,451	40,629	472,561
ვალდებულებები								
ვალდებულებები								
საკრედიტო დაწესებულებების წინაშე	30,257	-	100,834	131,091	17,209	302	92,619	110,130
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	111,160	166	98,896	210,222	148,977	7,758	84,973	241,708
საიჯარო ვალდებულებები	10,528	-	-	10,528	5,575	-	-	5,575
სხვა ვალდებულებები	3,192	90	339	3,621	1,655	72	270	1,997
სუბორდინირებული ვალი	-	-	31,742	31,742	-	-	27,589	27,589
	155,137	256	231,811	387,204	173,416	8,132	205,451	386,999
წმინდა აქტივები/ (ვალდებულებები)	285,277	9,859	(229,833)	65,303	246,065	4,319	(164,822)	85,562

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა

ლიკვიდურობის რისკი ნიშნავს იმას, რომ ბანკმა შეიძლება ვერ შეძლოს ნორმალურ და სტრესულ ვითარებაში წარმოშობილი ფინანსური ვალდებულებების დროულად დაფარვა. მშობელი კომპანიისგან მოზიდული სახსრები ბანკის საქმიანობას უახლოეს მომავლში საკმარისად უზრუნველყოფს. ბანკის აქტივებს მართავს ისე, რომ უზრუნველყოს საკმარისი ლიკვიდურობა და ყოველდღიურად აკონტროლებს სამომავლო ფულად ნაკადებსა და ლიკვიდურობას. აღნიშნულ პროცედურებთან ერთად, ფასდება მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები და მაღალი ხარისხის უზრუნველყოფა, რომელიც შესაძლებელია საჭიროებისამებრ გამოყენებულ იქნას დამატებითი დაფინანსების უზრუნველყოფისთვის.

ბანკი ფლობს კორპორატიული ობლიგაციების პორტფელს, რომლის დაგირავებაც შესაძლებელია ფულადი სახსრების გაუთვალისწინებელი დეფიციტის შემთხვევაში სებ-იდან სესხის აღების მიზნით. ამასთან, ბანკი ფლობს ფულად დეპოზიტს (სავალდებულო რეზერვი) სებ-ში, რომლის მოცულობაც დამოკიდებულია მოზიდულ სამომხმარებლო სახსრებზე.

ბანკი აფასებს და ზედამხედველობს ლიკვიდურობის პოზიციას ცალკე აღებული კოეფიციენტების მიხედვით, რომლებიც დაწესებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტი გამოითვლება მაღალი ხარისხის ლიკვიდური აქტივების ფულადი ნაკადების წმინდა გადინებასთან შეფარდებით. ბანკს მოეთხოვება ლიკვიდური აქტივების მარაგის მუდმივად შენარჩუნება, რათა შეეძლოს თავისი გადინებული წმინდა ფულადი ნაკადების დაფარვა 30-დღიანი კალენდარული დღის სტრესული სცენარის შემთხვევაში. ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის მინიმალური მოთხოვნა, რომელსაც წესებს საქართველოს ეროვნული ბანკი, შეადგენს 100%-ს უცხოურ ვალუტაში ლიკვიდურობის გადაფარვის და ლიკვიდურობის გადაფარვის გაერთიანებული კოეფიციენტებისთვის და 75%-ს – ეროვნულ ვალუტაში ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტისთვის. 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა ლიკვიდურობის გადაფარვის შემდეგი კოეფიციენტები აჩვენა:

	<i>2020, %</i>	<i>2019, %</i>
ლარი	97.5	108.9
უცხოური ვალუტა	160.0	155.5
გაერთიანებული	139.7	139.9

კოვიდ-19-ის პანდემიასთან დაკავშირებით სეზონის ლიკვიდურობის მხარდაჭერის ღონისძიებების ფარგლებში, ლიკვიდურობის გადაფარვის კოეფიციენტის უცხოური ვალუტის კომპონენტი გაუქმდა საქართველოში მოქმედი ყველა კომერციული ბანკისთვის 2020 წლის 1 მაისიდან ერთი კალენდარული წლის ვადით ან სხვა ვადით, რომელსაც სექტორის ლიკვიდურობის საჭიროებების შეფასების შედეგად მართებულად მიიჩნევა მარეგულირებელი ორგანო.

წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი ბანკისგან მოითხოვს სტაბილური დაფინანსების პროფილის შენარჩუნებას თავისი აქტივების შემადგენლობასთან და გარეგანობის საქმიანობებთან მიმართებით, რათა შემცირდეს იმის ალბათობა, რომ ბანკის დაფინანსების რეგულარული წყაროების შეწყვეტა მნიშვნელოვნად დააზიანებს მის ლიკვიდურობის პოზიციას. წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი გამოითვლება სტაბილური დაფინანსების ხელმისაწვდომი ოდენობის შეფარდებით სტაბილური დაფინანსების სავალდებულო ოდენობასთან. 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა წმინდა სტაბილური დაფინანსების შემდეგი კოეფიციენტები აჩვენა:

	<i>2020, %</i>	<i>2019, %</i>
წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი	127.0	124.5

საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტის სავალდებულო მინიმუმი, რომელიც გამოითვლება ლიკვიდური აქტივების საშუალო მოცულობის შეფარდებით ლიკვიდური ვალდებულებების საშუალო მოცულობასთან, 2020 წლის 1 იანვრიდან ამოღებულია სეზონის ლიკვიდურობის მოთხოვნებიდან, მაგრამ რჩება მონიტორინგის მიზნებისთვის. 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკმა საშუალო ლიკვიდურობის შემდეგი კოეფიციენტები აჩვენა:

	<i>2020, %</i>	<i>2019, %</i>
საშუალო ლიკვიდურობის კოეფიციენტი	39.3	52.1

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

ლიკვიდურობის რისკისა და დაფინანსების მართვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებების ანალიზი დარჩენილი სახელშეკრულებო ვადების მიხედვით

ცხრილში ქვემოთ მოცემულია ბანკის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი 31 დეკემბრის მდგომარეობით საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებზე დაყრდნობით. დაფარვები, რომლებიც ექვემდებარება შეტყობინებას, აღრიცხულია იმგვარად, თითქოს შეტყობინება დაუყოვნებლივ მოხდა. თუმცა, ბანკი მოელის, რომ მეანაბრეთა უმრავლესობა დაფარვას იმაზე ადრე არ მოითხოვს, ვიდრე ეს ბანკს მოეთხოვება. ცხრილი არ ასახავს მოსალოდნელ ფულად ნაკადებს, რომლებიც გაწერილია ბანკის დეპოზიტების ფლობის ისტორიაში.

<i>2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>3 თვეზე ნაკლები</i>	<i>3-დან 12 თვემდე</i>	<i>1-დან 5 წლამდე</i>	<i>5 წელზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	38,387	260	96,085	6,324	141,056
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	82,320	18,832	120,451	–	221,603
საიჯარო ვალდებულებები	827	2,484	8,155	–	11,466
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	3,621	–	–	–	3,621
სუბორდინირებული ვალი	–	1,661	39,415	–	41,076
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	125,155	23,237	264,106	6,324	418,822

<i>2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>3 თვეზე ნაკლები</i>	<i>3-დან 12 თვემდე</i>	<i>1-დან 5 წლამდე</i>	<i>5 წელზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
ფინანსური ვალდებულებები					
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	32,539	333	86,694	–	119,566
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	112,747	73,341	64,134	–	250,222
საიჯარო ვალდებულებები	407	1,221	4,489	–	6,117
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	1,997	–	–	–	1,997
სუბორდინირებული ვალი	–	1,386	5,819	30,203	37,408
სულ არადისკონტირებული ფინანსური ვალდებულებები	147,690	76,281	161,136	30,203	415,310

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს სახელშეკრულებო ვადის ამოწურვას ბანკის პირობითი ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის მიხედვით. თითოეული გამოუყენებელი სესხის პირობითი ვალდებულება შეტანილია იმ ყველაზე ადრეული თარიღით, როდესაც შესაძლებელი გახდება მისი გამოყენება.

	<i>შენიშვნა</i>	<i>3 თვეზე ნაკლები</i>	<i>1-დან 5 წლამდე</i>	<i>5 წელზე მეტი</i>	<i>სულ</i>
2020	18	35,887	–	–	35,887
2019	18	42,523	–	–	42,523

ბანკის ვარაუდით, შესაძლოა ყველა პირობითი ვალდებულება ან უზრუნველყოფა არ იქნას გამოყენებული ვალდებულებების ვადის ამოწურვამდე. ვადიანობის ანალიზი არ ასახავს მიმდინარე ანგარიშების ისტორიულ სტაბილურობას. მათ ლიკვიდაციას წარსულში უფრო მეტი დრო სჭირდებოდა, ვიდრე ეს ცხრილშია ნაჩვენები. ეს ნაშთები ზედა ცხრილებში გათვალისწინებულია სამ თვეზე ნაკლებ პერიოდში გადასახდელ თანხებში.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მოძრაობა ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორცაა საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის კურსი და კაპიტალის ფასები. უცხოურ ვალუტაში კონცენტრაციის გარდა, ბანკს არ აქვს საბაზრო რისკის არავითარი მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა მაშინ, როდესაც სავალუტო კურსის ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა იქონიოს ფინანსური ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. ბანკს სებ-ის დირექტივების მიხედვით აქვს დაწესებული ლიმიტები სავალუტო პოზიციებზე. პოზიციების კონტროლი წარმოებს ყოველდღიურად.

ქვედა ცხრილებში მოცემულია ვალუტები, რომლებშიც ბანკს მნიშვნელოვანი რისკი ჰქონდა 31 დეკემბრის მდგომარეობით თავის ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებზე. ანალიზი გამოითვლის ლართან მიმართებით სავალუტო კურსის გონივრულობის ფარგლებში მოსალოდნელი მოძრაობის ეფექტს მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე, თუ ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია. კაპიტალზე ეფექტი არ განსხვავდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე ეფექტისგან. ცხრილში უარყოფითი მაჩვენებელი ასახავს პოტენციურ წმინდა შემცირებას მოგება-ზარალის ანგარიშგებასა ან კაპიტალში, ხოლო დადებითი მაჩვენებელი კი ასახავს პოტენციურ წმინდა ზრდას.

ვალუტა	სავალუტო კურსის ცვლილება, 2020	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2020	სავალუტო კ ურსის ცვლილება, 2019 წ.	ეფექტი დასაბეგრ მოგებაზე 2019
აშშ დოლარი	15%/(15%)	548/(548)	15%/(15%)	(268)/268
ევრო	15%/(15%)	200/(200)	15%/(15%)	105/(105)

წინასწარ გადახდის რისკი

წინასწარი გადახდების რისკი წარმოადგენს ჯგუფის ფინანსური ზარალის რისკს, როდესაც ბანკის კლიენტები ან კონტრაპტენტები იხდიან, ან თხოულობენ გადახდას მოსალოდნელ პერიოდზე ადრე, ან გვიან.

ეფექტი ერთი წლის დასაბეგრ მოგებაზე იმ შემთხვევაში, თუ წლის დასაწყისში წინასწარ უნდა იქნეს გადახდილი გადასახდელი ფინანსური ინსტრუმენტების 10%, ხოლო ყველა სხვა ცვლადი უცვლელია, შემდეგნაირად ჩამოყალიბდება:

	წმინდა საპროცენტო შემოსავლის შემცირება
2020	3,103
2019	2,826

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება შესაძლებლობიდან, რომ საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები გავლენას იქონიებს ფინანსური ინსტრუმენტების ფულადი ნაკადების მომავალ მოძრაობაზე ან სამართლიან ღირებულებებზე. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულია ბანკის მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობილობა საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო ცვლილების მიმართ, როდესაც ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივია.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

21. რისკის მართვა (გაგრძელება)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი (გაგრძელება)

მოგება-ზარალის ანგარიშგების მგრძობელობა არის საპროცენტო განაკვეთის ნაგარაუდვეი ცვლილების ეფექტი წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე ერთი წლის მანძილზე, რაც ეფუძნება 31 დეკემბრისთვის ფლობილ ცვლადი განაკვეთის მქონე არასავაჭრო ფინანსურ აქტივებსა და ფინანსურ ვალდებულებებს.

<i>ვალუტა</i>	<i>ზრდა/(კლება) საბაზისო ერთეულებში 2020</i>	<i>წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2020</i>
ლარი	100/(100)	1,042/(1,042)
<i>ვალუტა</i>	<i>ზრდა/(კლება) საბაზისო ერთეულებში 2019</i>	<i>წმინდა საპროცენტო შემოსავლის მგრძობელობა 2019</i>
ლარი	100/(100)	805/(805)

საოპერაციო რისკი

საოპერაციო რისკი წარმოადგენს დანაკარგის რისკს, რომელიც წარმოიქმნება სისტემების მწყობრიდან გამოსვლის, ადამიანური შეცდომის, თაღლითობის ან გარე მიზეზების გამო. როდესაც არ ხორციელდება კონტროლი, საოპერაციო რისკებმა შესაძლოა გამოიწვიოს რეპუტაციის შელახვა, სამართლებრივი ან მარეგულირებელი ზომები ან ფინანსური ზარალი. ბანკი ვერ აღმოფხვრის ყველა საოპერაციო რისკს, თუმცა კონტროლის სისტემის მეშვეობით და პოტენციური რისკების მონიტორინგითა და მათზე რეაგირებით, ბანკი შეძლებს რისკების ეფექტურ მართვას. კონტროლი გულისხმობს მოვალეობების ეფექტურ გადანაწილებას, წვდომის, ავტორიზაციისა და შეჯერების პროცედურებს, თანამშრომლების განათლებისა და შეფასების პროცესებს და შიდა აუდიტის გამოყენებას.

22. სამართლიანი ღირებულების შეფასება

სამართლიანი ღირებულების იერარქია

შეფასების ტექნიკის მეშვეობით ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისა და წარდგენისათვის ბანკი შემდეგ იერარქიას იყენებს:

- ▶ დონე 1: ანალოგიური აქტივებისა და ვალდებულებების კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე;
- ▶ დონე 2: მეთოდი, რომლისთვისაც გამოყენებული ყველა ამოსავალი მონაცემი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე, არის პირდაპირ ან არაპირდაპირ განსაზღვრადი; და
- ▶ დონე 3: მეთოდი, რომლის დროსაც გამოიყენება ამოსავალი მონაცემები, რომლებსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ აღრიცხულ სამართლიან ღირებულებაზე და არ ეყრდნობიან საბაზრო მონაცემებს.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

22. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)**სამართლიანი ღირებულების იერარქია (გაგრძელება)**

შემდეგ ცხრილში მოცემულია სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების ანალიზი იერარქიული დონეების მიხედვით:

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	39,118	-	-	39,118
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	-	46,518	46,518
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	320,118	320,118
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	5,469	40,754	46,223
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სხვა აქტივები – წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	302	-	302

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	-	131,091	131,091
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	-	-	210,222	210,222
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	10,528	10,528
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები – წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	640	-	640

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
აქტივები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	88,951	-	-	88,951
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	-	58,670	58,670
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	-	-	297,785	297,785
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	-	-	26,480	26,480
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები				
სხვა აქტივები – წარმოებული ფინანსური აქტივები	-	422	-	422

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	სამართლიანი ღირებულების შეფასება:			
	დონე 1	დონე 2	დონე 3	სულ
ვალდებულებები, რომელთა სამართლიან ღირებულებაზეც განმარტებითი შენიშვნებია წარმოდგენილი				
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	-	-	110,130	110,130
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	-	-	241,708	241,708
საიჯარო ვალდებულებები	-	-	5,575	5,575
სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ვალდებულებები				
სხვა ვალდებულებები – წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები	-	230	-	230

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

22. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება, რომელიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით

წინამდებარე ცხრილში მოცემულია ბანკის იმ ფინანსური ინსტრუმენტების საბალანსო ღირებულებებისა და სამართლიანი ღირებულებების შედარება კატეგორიების მიხედვით, რომლებიც არ აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში. ცხრილი არ მოიცავს არაფინანსური აქტივებისა და არაფინანსური ვალდებულებების სამართლიან ღირებულებებს.

	<i>აუღიარებელი</i>			<i>აუღიარებელი</i>		
	<i>საბალანსო ღირებულება 2020 წ.</i>	<i>სამართლიანი ღირებულება 2020 წ.</i>	<i>შემოსულობა/ (ზარალი) 2020 წ.</i>	<i>საბალანსო ღირებულება 2019 წ.</i>	<i>სამართლიანი ღირებულება 2019 წ.</i>	<i>შემოსულობა/ (ზარალი) 2019 წ.</i>
ფინანსური აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	39,118	39,118	-	88,951	88,951	-
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	46,518	46,518	-	58,670	58,670	-
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	320,118	320,118	-	297,785	297,785	-
სხვა ფინანსური აქტივები	46,223	46,984	761	26,480	26,668	188
ფინანსური ვალდებულებები						
ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	530	530	-	422	422	-
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	131,091	131,091	-	110,130	110,130	-
სხვა ფინანსური ვალდებულებები	210,222	210,222	-	241,708	241,708	-
საიჯარო ვალდებულებები	3,621	3,621	-	1,997	1,997	-
სუბორდინირებული ვალი	10,528	10,528	-	5,575	5,575	-
სამართლიანი ღირებულების მთლიანი აუღიარებელი ცვლილება	31,742	31,742	-	27,589	27,589	-
			761			188

შეფასების მეთოდები და დაშვებები

ქვემოთ მოცემულია მეთოდოლოგია და დაშვებები იმ ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების დასადგენად, რომლებიც არ არის აღირიცხული ფინანსურ ანგარიშგებაში სამართლიანი ღირებულებით.

აქტივები და ვალდებულებები, რომელთა სამართლიანი ღირებულება უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას

როგორც წესი, იმ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება, რომლებიც არის ლიკვიდური ან ხასიათდება მოკლევადიანობით (სამ თვეზე ნაკლები), უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას. ბანკის ყველა ფინანსური აქტივი, მომხმარებლებზე გაცემული სესხებისა და საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების (ე. ი. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები და მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ), და ფინანსური ვალდებულებების (ვალდებულებები კლიენტების მიმართ) გარდა ან ლიკვიდურია, ან საანგარიშგებო თარიღიდან 3 თვეში ეწურება ვადა.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხების, ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, ვალდებულებები კლიენტების მიმართ და სუბორდინირებული ვალის სამართლიანი ღირებულება დგინდება მათი პირველადი აღიარების დროს დაფიქსირებულ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთსა და ანალოგიურ ფინანსურ აქტივებზე და ვალდებულებებზე მიმდინარე საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების შედარების შედეგად. 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომხმარებლებზე გაცემული დაუფარავი სესხების, ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, ვალდებულებები კლიენტების მიმართ და სუბორდინირებული ვალის უმეტესობა გაცემული იყო საბაზრო საპროცენტო განაკვეთით და 12-თვიანი ვადით, რომელიც იწურებოდა 2020 წლის 31 დეკემბერს, ხოლო 2019 წელს გაცემული სესხების, ვალდებულებები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ, ვალდებულებები კლიენტების მიმართ და სუბორდინირებული ვალის სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთები უახლოვდებოდა საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებს 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. შესაბამისად, მათი საბალანსო ღირებულებები უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებებს.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

22. სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

შეფასების მეთოდები და დაშვებები (გაგრძელება)

სავალუტო ფორვარდული კონტრაქტები არის წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომელთა შეფასების მეთოდი ეყრდნობა აქტიური ბაზრის მონაცემებს. ასეთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების შეფასების მეთოდი მოიცავს ფორვარდული ფასწარმოქმნის მოდელს, დისკონტირებული ღირებულების გამოთვლის გამოყენებით.

საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები წარმოადგენს ფიქსირებული განაკვეთის მქონე ფინანსურ აქტივებს, რომლებიც ამორტიზებული ღირებულებითაა აღრიცხული. საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების სამართლიანი ღირებულება მიიღება სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირების შედეგად, ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის არსებული საბაზრო განაკვეთებით.

23. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია აქტივებისა და ვალდებულებების ანალიზი იმისდა მიხედვით, თუ როდის არის მოსალოდნელი მათი ამოღება ან დაფარვა. ბანკის საკონტრაქტო არადისკონტირებული დაფარვის ვალდებულებებისათვის იხილეთ 21-ე შენიშვნა – „რისკის მართვა“.

	2020			2019		
	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ	ერთი წლის განმავლობაში	ერთ წელზე მეტ ვადაში	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	39,118	-	39,118	88,951	-	88,951
მოთხოვნები საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	46,518	-	46,518	58,670	-	58,670
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	127,244	192,874	320,118	110,805	186,980	297,785
საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები	6,602	39,621	46,223	-	26,480	26,480
ძირითადი საშუალებები	-	6,738	6,738	-	8,876	8,876
აქტივის გამოყენების უფლება	-	8,921	8,921	-	5,240	5,240
არამატერიალური აქტივები	-	4,241	4,241	-	4,607	4,607
მოგების გადასახადის აქტივები	-	-	-	183	-	183
სხვა აქტივები	1,350	177	1,527	1,434	62	1,496
სულ	220,832	252,572	473,404	260,043	232,245	492,288
ვალდებულებები						
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	42,926	88,165	131,091	32,362	77,768	110,130
ვალდებულებები კლიენტების მიმართ	96,205	114,017	210,222	181,468	60,240	241,708
ანარიცხები	395	-	395	416	-	416
მოგების გადასახადული საგადასახადო ვალდებულებები	226	-	226	64	-	64
საიჯარო ვალდებულებები	-	10,528	10,528	-	5,575	5,575
სხვა ვალდებულებები	6,116	-	6,116	4,469	-	4,469
სუბორდინირებული ვალი	-	31,742	31,742	-	27,589	27,589
სულ	145,868	244,452	390,320	218,779	171,172	389,951
წმინდა	74,964	8,120	83,084	41,264	61,073	102,337

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

24. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. დაკავშირებულ მხარეების ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორცაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორცაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების მიმდინარე ნაშთები ასეთია:

	2020				2019			
	მშობელი კომპანია	უმადლესი რანგის ხელმძღვანელობა	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები	სხვა	მშობელი კომპანია	უმადლესი რანგის ხელმძღვანელობა	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები	სხვა
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მომხმარებლებზე	270	-	961	-	265	-	3,343	-
გაცემული სესხები	-	36	-	-	-	7	4,266	-
სხვა აქტივები	-	2	0	9	-	-	-	-
ვალდებულებები								
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ	(13,233)	-	(22,192)	-	(15,015)	-	(14,838)	-
ვალდებულებები								
კლიენტების მიმართ	-	(9,766)	(92,526)	-	-	(7,923)	(80,352)	(30)
სხვა ვალდებულებები	-	-	(334)	-	-	-	(265)	-
სუბორდინირებული ვალი	(15,871)	-	(15,871)	-	(13,794)	-	(13,794)	-

დაკავშირებულ მხარეებთან გარიგებების შედეგად მიღებული შემოსავალი და ხარჯი:

	2020				2019			
	მშობელი კომპანია	უმადლესი რანგის ხელმძღვანელობა	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები	სხვა	მშობელი კომპანია	უმადლესი რანგის ხელმძღვანელობა	საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები	სხვა
მიღებული გასამრჯელო და საკომისიო	1	-	5	-	1	-	1	-
საკომისიო ხარჯი	(3)	-	(4)	-	(80)	-	(2)	-
საპროცენტო შემოსავალი მომხმარებლებზე								
გაცემული სესხებიდან	-	56	71	-	-	4	389	-
საპროცენტო შემოსავალი საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ								
მოთხოვნებიდან	(2)	-	32	-	(2)	-	25	-
საკრედიტო დაწესებულებების მიმართ								
ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	(252)	-	(651)	-	(779)	-	(1,545)	-
კლიენტების მიმართ								
ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	-	(311)	(2,989)	-	-	(215)	(1,661)	-
სუბორდინირებული ვალის საპროცენტო ხარჯი	(790)	-	(790)	-	(24)	-	(24)	-
პროფესიული გასამრჯელო	-	-	-	-	-	-	(66)	(67)

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

24. დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება ასე გამოიყურება:

	2020	2019
ხელფასები და სხვა მოკლევადიანი სარგებელი	2,264	1,920

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა შედგებოდა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს 5 და დირექტორთა საბჭოს 3 წევრისგან (2019 წ.: სამეთვალყურეო საბჭოს 5 წევრი და დირექტორთა საბჭოს 4 წევრი)

25. კაპიტალის ადეკვატურობა

ბანკი ინარჩუნებს და აქტიურად განაგებს კაპიტალის ბაზას ბიზნესთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიზნით. ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის შემოწმება ხდება სხვადასხვა კრიტერიუმებით, მათ შორის საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი კოეფიციენტების მიხედვით.

ბანკის კაპიტალის მართვის უპირველესი მიზანია (i) ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფა სებ-ის მიერ დადგენილ კაპიტალის მოთხოვნებთან და (ii) ბანკის ფუნქციონირებად საწარმოდ დარჩენა. სებ-ის მიერ დაწესებული კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებთან შესაბამისობის მონიტორინგი ხდება ყოველთვიურად საანგარიშო მოხსენების სახით, რომელშიც წარმოდგენილია შესაბამისი გაანგარიშებები და ხელმოწერილია ბანკის მთავარი ბუღალტრის ან ფინანსური დირექტორის მიერ, რის შემდეგაც იგზავნება სებ-ში.

2020 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, ბანკმა შეასრულა სებ-ის მიერ დაწესებული და კოვიდ-19-ის საპასუხოდ შემუშავებული სპეციალური საზედამხედველო გეგმის შესაბამისად დაკორექტირებული კაპიტალის მოთხოვნები (აღწერილია ქვემოთ, სებ-ის სპეციალური საზედამხედველო გეგმის აბზაცში). 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკი უმნიშვნელოდ არღვევდა ერთ გარეშე კოეფიციენტს, რომელიც ბანკის კრედიტის მოცულობას თითო მსესხებელზე საზედამხედველო კაპიტალის 15%-მდე ზღუდავს. ეს დარღვევა არ ექვემდებარება მარეგულირებლის მხრიდან რამე სანქციას, რადგან სპეციალური საზედამხედველო გეგმის მოქმედების ვადის განმავლობაში სებ-ს მორატორიუმი აქვს გამოცხადებული ჯარიმებზე.

ბანკი მართავს კაპიტალის სტრუქტურას და შეაქვს შესწორებები ეკონომიკური სიტუაციის და რისკის ფაქტორების გათვალისწინებით.

სებ-ის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი

კაპიტალის სტრუქტურა, კაპიტალის მოთხოვნები დაყოფილია პილარ 1-ის მოთხოვნებად, რომლებიც ეხება ძირითად პირველად კაპიტალს, პირველად კაპიტალს და საზედამხედველო კაპიტალს, და პილარ-1-ით და პილარ 2-ით გათვალისწინებულ დამატებით ბუფერებად.

პილარ 1

- ▶ კაპიტალის კონსერვაციის ბუფერი (რომელიც შედიოდა საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებში) ცალკე გამოიყო და განისაზღვრა 2.5%-ის ოდენობით;
- ▶ კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი ამჟამად დადგენილია 0%-ის ოდენობით;
- ▶ სისტემურობის ბუფერი დაინერგება სისტემურად მნიშვნელოვანი ბანკებისთვის ოთხწლიანი პერიოდის განმავლობაში.

პილარ 2

- ▶ სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერმა ჩაანაცვლა უცხოურ ვალუტებში გამოხატული არაპეჯირებული სავალუტო სესხების კონსერვატიული შეწონვა;
- ▶ დაინერგება კონცენტრაციის რისკის ბუფერი სექტორული და ერთი მსესხებლის კონცენტრაციის რისკისთვის;
- ▶ წმინდა სტრეს-ტესტების ბუფერი დაინერგება ბანკის მიერ წარმოდგენილ სტრეს-ტესტების შედეგებზე დაყრდნობით;
- ▶ მარეგულირებელი ორგანოს მიერ განსაზღვრული რისკების შეფასების საერთო პროგრამის (GRAPE) ბუფერი ბანკის კონკრეტულ რისკებზე დაყრდნობით.

(ცხრილებში რიცხვები ათას ლარშია მოცემული)

25. კაპიტალის ადეკვატურობა (გაგრძელება)

სებ-ის სპეციალური საზედამხედველო გეგმა

2020 წლის 31 მარტს სებ-მა გამოაცხადა საზედამხედველო გეგმა კოვიდ-19-ის უარყოფითი შედეგების აღმოსაფხვრელად. გეგმა კრიზისის პერიოდში კომერციულ ბანკებს ათავისუფლებს სავალდებულო მოთხოვნებისგან, რათა მათ შეძლონ საქმიანობის გაგრძელება და ეკონომიკის რეალური სექტორის დაკრედიტება. კერძოდ, სებ-მა კომერციულ ბანკებს თავიანთი კაპიტალის ბუფერების გამოყენების უფლება მისცა 2.5%-იანი კონსერვაციის ბუფერის აღმოფხვრით და სავალდებულო საკრედიტო რისკის ბუფერის 2/3-ით შემცირებით. სებ-მა ასევე დააწესა მორატორიული კომერციული ბანკების მიერ სავალდებულო მოთხოვნების დარღვევის შემთხვევებზე, რაც გამოწვეულია ისეთი გაერ ფაქტორებით, როგორცაა, დამატებითი საკრედიტო ზარალი, სავალდებულო კურსის მერყეობა და სხვა. ეს შეღავათები ძალაშია განუსაზღვრელი ვადით და მათი გაუქმება მოხდება მხოლოდ შემდგომში სებ-ის მიერ დადგენილ გონივრულ ვადებში.

სებ-ის მოთხოვნით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის მთლიანი კოეფიციენტი რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივების მინიმუმ 14.26%-ს უნდა შეადგენდეს, პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი – 7.75%-ს, ხოლო ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი – 5.81%-ს, და ეს კოეფიციენტები გამოთვლილი უნდა იყოს ბაზელ 3-ის მოთხოვნების შესაბამისად. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი იყო:

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2020 წ.	კორექტირებები	31 დეკემბერი, 2020 წ. სებ-ის მიხედვით
სააქციო კაპიტალი	17	103,000	–	103,000
გაუნაწილებელი მოგება		(1,818)	(1,971)	(3,789)
გამოკლებული: არამატერიალური აქტივები, წმინდა მიმდინარე პერიოდის ზარალი	11	(4,241)	–	(4,241)
		(19,253)	(3,941)	(23,194)
ძირითადი პირველადი კაპიტალი		77,688	(5,912)	71,776
პირველადი კაპიტალი		77,688	(5,912)	71,776
მეორადი კაპიტალი		32,551	–	32,551
დამატებითი კაპიტალი		(18,299)	24,156	5,857
სულ საზედამხედველო კაპიტალი		91,940	18,244	110,184
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები				511,914
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				21.52%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის/პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				14.02%

	შენიშვნა	31 დეკემბერი, 2019 წ.	კორექტირებები	31 დეკემბერი, 2019 წ. სებ-ის მიხედვით
სააქციო კაპიტალი	17	103,000	–	103,000
გაუნაწილებელი მოგება		7,242	(2,821)	4,421
გამოკლებული: არამატერიალური აქტივები, წმინდა მიმდინარე პერიოდის ზარალი	11	(4,607)	–	(4,607)
		(9,060)	852	(8,208)
ძირითადი პირველადი კაპიტალი		96,575	(1,969)	94,606
პირველადი კაპიტალი		96,575	(1,969)	94,606
მეორადი კაპიტალი		28,677	–	28,677
დამატებითი კაპიტალი		6,604	(929)	5,675
სულ საზედამხედველო კაპიტალი		131,856	(2,898)	128,958
რისკის მიხედვით შეწონილი აქტივები				495,111
კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				26.05%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის/პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი				19.11%

წინამდებარე დოკუმენტი წარმოადგენს შპს „იუაის“ მიერ 2020 წლის 4 მარტს გამოშვებული ინგლისურენოვანი აუდიტის დასკვნის თარგმანს.

წინამდებარე თარგმანსა და აუდიტის დასკვნის ინგლისურენოვან ორიგინალს შორის შეუსაბამობის შემთხვევაში უპირატესობა ენიჭება ინგლისურენოვან ტექსტს.